БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 212 (18.390). • Пайшанба, 1982 йил 16 сентябрь • Баҳоси 3 тийин.

ЮБИЛЕЙОЛДИ МУСОБАҚАСИНИ ЯНАДА АВЖ ОЛДИРАЙЛИК!

ПАХТА—ВАТАНГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 15 сентябрга бўлган МАЪЛУМОТ

(планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён; тўртинчи устун — шу жумладан бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён.

Бухоро	2,36	27,27	0,28	0,45
Хоразм	2,47	22,90	1,17	3,94
Сурхондарё	1,80	17,37	1,04	6,45
Навоий	1,53	17,27	0,20	0,73
ҚҚАССР	2,02	15,20	1,05	2,20
Андижон	1,78	14,21	0,01	0,03
Наманган	1,73	14,06	0,26	0,62
Фарғона	1,91	13,38	0,15	0,21
Қашқадарё	1,60	13,00	0,65	2,19
Самарқанд	1,25	11,47	0,30	0,64
Тошкент	3,00	10,18	2,73	7,55
Жиззах	0,50	2,53	0,27	0,32
Сирдарё	0,56	2,38	0,29	0,59
Республика бўйича:	1,75	14.01	0,68	2,11
Шу жумладан ингичка толали пахта:				
Сурхондарё	1,72	14,35	0,85	2,39
Бухоро	0,51	12,89	—	—
Наманган	3,90	12,38	—	—
Навоий	3,04	10.72	—	—
Қашқадарё	0,81	7,05	—	—
Республика бўйича:	1,45	11,88	0,48	1,67

ДОН—ДАВЛАТГА!

Хоразм областида маккажўхори дони тайёрлаш қандай боряпти

▲ Область маккажўхорикорлари юбилей йилида 105 минг тонна маккажўхори донини тайёрлаб, яхши кўрсаткичга эришдилар. Бу планда кўзда тутилганидан 30 минг тонна кўп демакдир.

▲ Боғот районй бўйича ҳар гектар майдондан 84,5 центнердан «каҳрабо дон» хирмони кўтарилди.

▲ Янгиариқ, Гурлан, Хива ва бошқа қатор районларда ҳам дон тайёрлаш топшириқлари ошириб бажарилди. Хўжаликлар ўз эҳтиёжлари учун уруғлик фондини жамғариб олдилар.

▲ Бироқ, область бўйича ҳамон 300 гектардан кўпроқ майдондаги маккажўхори ўриб олинганича йўқ. Бу муҳим ишни тезлатиш керак.

▲ Ҳазорасп районидаги «Коммунизм», «Октябрь», Қўшкўпир районидаги Карл Маркс номли, Киров номли колхозларда областнинг ўртача кўрсаткичидан кам маккажўхори дони олинганини қандай баҳолаш керак?

ЙИЛЛИК ПЛАН— 7 ОКТЯБРГА

Боғот районидаги Нариманов номли колхоз меҳнат аҳли давлатга 9.500 тонна ёки пландагидан 1770 тонна кўп пахта сотишга қарор қилди

Ҳар йили пахта йиғим-теримига киришишдан олдин мавсум давомида қилинадиган ишлар режасини аниқ белгилаб оламиз. Режада ўтган йилги мавсумнинг ютуқ-камчиликлари яна бир карра таҳлил қилинади, галдаги вазифаларни бажаришга масъул ижрочилар ажратилади. Иш бошига коммунистлар, маҳаллий советларнинг депутатлари, комсомоллар, бободеҳқонлар қўйилади. Ҳар ким ўз участкасида пахта тайёрлаш плани, социалистик мажбуриятларнинг бажарилиши учун жавоб беради.

Юбилей йилида ҳам анъанага содиқ қолдик. Хўжалигимиздаги ички имкониятлар ва резервларни ҳисоблаб чиқиб, пахта йиғим-теримини тез ва соз ўтказишга қаратилган конкрет тадбирлар белгиладик. Тадбирларда кўзда тутилган бош масала юбилей йилида она-Ватанга 9.500 тонна «оқ олтин» етказиб беришдир. Бунинг учун ҳар гектар майдондан 50 центнердан хирмон кўтаришимиз керак. Шунда пландагидан 1770 тонна кўп «оқ олтин» сотиш ҳақидаги социалистик мажбуриятимизни бажарамиз. 50 центнерлик марра ўтган йилги ҳосилдорликдан 5 центнер кўп демакдир.

Хоразмда, шу жумладан бизнинг районимизда сув танқислиги ва бошқа қийинчиликлар юз бергани ҳақида кўп гапириляпти. Буларнинг ҳаммаси тўғри. Лекин табиат ўжарликларини енгиб, пахтадан рекорд ҳосил етиштирилгани ҳам тўғри. Фарқ шундаки, табиат ўжарликлари ўтиб кетди, меҳнат билан етиштирилган дурдоналаримиз эса чаноқларда турибди. Уни юқори сортлар билан тезроқ териб олиш, давлат тайёрлов ташкилотларига етказиб бериш шарафли бурчимиздир. Колхозчи-деҳқонларимиз бу йил планда белгиланган 7730 тонна пахтанинг ҳаммасини биринчи сортга топшириш ташаббусини бошладилар. Бугина эмас. Мажбуриятда кўзда тутилган 9.500 тонна пахтанинг камида 90 проценти юқори сорт бўлишини таъминлашга ҳам сўз бердилар.

Шу ўринда муҳим бир масалага тўхталиб ўтмоқчимиз. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев республикамизга учинчи Ленин орденини топширилиши муносабати билан Тошкентда ўтказилган тантаналарда сўзлаган илҳомбахш нутқида пахта сифатини яхшилаш, мамлакатимиз енгил саноатини аъло навли тола билан таъминлаш муҳим вазифа эканлигини таъкидлади. Биз юқорида тилга олинган мажбуриятларни қабул қилганимизда ўртоқ Л. И. Брежневнинг ана шу янги уфқларга чорловчи даъватини кўзда тутдик. Шуни ҳам айтиш керакки, шу йилнинг ўзидагина пахта сифатини яхшилаш ҳисобига 500 минг сўм қўшимча даромад оламиз.

Бу йилги пахта плани ва социалистик мажбуриятимизни ортиғи билан бажарамиз. Лекин масаланинг яна бир муҳим томонига эътибор беришимиз керак. Гап иқтисодий тежамкорлик ва соф фойда ҳақида боряпти. Ўтган йили бир центнер пахта етиштиришга 42 сўм маблағ сарфланган эди. Ҳисоб-китобларга қараганда бу йил ҳар центнер пахта таннархини 2 сўмга камайтирамиз. Бу унчалик катта рақам бўлмаса-да, шунинг ўзидан 190 минг сўм соф фойда оламиз. Демоқчимизки, барча хўжаликларда ана шундай имкониятлар бор. Улардан оқилона фойдаланиб, пахта таннархини камайтиришимиз, соф фойдани кўпайтиришимиз керак.

СССР ташкил этилган куннинг 60 йиллигини муносиб тўҳфалар билан кутиб оламиз деяпмиз. Бу яхши албатта. Хўш, тўҳфаларимиз нималардан иборат бўлади? Юқорида айтиб ўтилганидек, колхозимиз пахта тайёрлаш плани ва социалистик мажбуриятини бажаради. Давлатимиз наримановликлардан 9.500 тонна «оқ олтин» қабул қилиб олади. Ана шу тўҳфага колхозимиз аъзоларидан кимлар қандай ва қанча ҳисса қўшади? Ҳозир шу ҳақда ўйлашимиз ва амалий ишлар қилишимиз керак. Кўпчилик меҳнати билан тайёрланган совға улкан ва чиройли бўлади. Бу борада механик ҳайдовчиларимиз карвонбоши бўлишлари муқаррар!

Хўжалигимиз бўйича ялпи ҳосилнинг 75—80 процентини машиналарда териш кўзда тутяпмиз. Эҳтимол, бошқа хўжаликларнинг кўрсаткичларига қараганда биз камроқ план белгилагандирмиз. Лекин колхозимиз уруғчилик хўжаликларидан бири бўлганлиги учун ҳам шундай план белгилаганимизни айтиб ўтмоқчимиз. Бултур ҳар бир машинада ўртача 180 тонна пахта терилган эди. Бу йил камида 200 тонна пахта терилади. Биз машина теримига ажратилган майдонлардаги ғўзаларнинг ҳосил чўғини, механик ҳайдовчиларимизнинг лафзи ҳалоллигини ҳисобга олиб шундай деяпмиз. Механик ҳайдовчиларимизга ишонамиз. Айни кезда уларнинг фаолиятларини мунтазам назорат қилиб борамиз. Зарур топилган кезда тартибга чақирамиз, илғорликни эгаллашлари учун амалий ёрдамлар берамиз.

Республикада хизмат кўрсатган механизатор Карим Қувоқов мавсумда 350 тонна пахта териш ташаббуси билан майдонга чиқди. Раҳим Бобожонов, Ортиқ Бобониёзов, Йўлдош Машарипов каби механизаторларимиз бу ташаббусга қўшилдилар. Хўш, илғор механизаторларку юксак мажбуриятлар олдилар. Бошқа механизаторларнинг ҳимматлари қандай? Ахир, бу йил тўртта терим-транспорт отрядига уюшган 35 та «зангори кема» ишлайди. Уларни саксонга яқин малакали механизаторларимиз бошқаради.

«СССРнинг 60 йиллигига — 60 центнердан ҳосил» шиори остида меҳнат қилаётган Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Зариф Қурбонов, СССР Давлат мукофоти лауреати Ҳожи Саидов, республикада хизмат кўрсатган пахтакор Саъдулла Қурбонов, республикада хизмат кўрсатган қишлоқ хўжалик ходими Омон Жабборовлар бошлиқ бригадаларнинг аъзолари ҳар гектар ердан 60 центнердан «оқ олтин» топшириб, йиллик планларини 1 октябрга, социалистик мажбуриятларини 7 октябрга бажарадилар.

Пахта йиғим-теримида беғамлик, бепарволикка йўл қўйиш мумкин эмаслигини, ҳамма мавсумда жонбозлик кўрсатиб меҳнат қилиши лозимлигини яхши биламиз. Узоғи билан бир ой астойдил ҳаракат қилсак, борлиқ ҳосилни сўнгги грамммларигача тўла йиғиштириб олишимиз мумкин. Шу даврда айрим қийинчиликлар ҳам юз бериши мумкин. Лекин бундан чўчимаймиз. Йиғим-теримни уюшқоқлик билан ўтказишга бутун куч, техника воситалари ва ички имкониятларимизни сафарбар этамиз. Шундай қилиб, яна такрор айтамизки, йиллик пахта тайёрлаш планини 7 октябрга, юксак социалистик мажбуриятимизни 15 октябрга бажарамиз. Кези келганда давлатга гўшт, сут, тухум, маккажўхори дони, сабзавот, мева, полиз маҳсулотлари сотиш топшириқлари ҳам барча турлари бўйича муваффақиятли бажарилаётганини қувонч билан айтиб ўтамиз. Буларнинг ҳаммаси СССРнинг 60 йиллик юбилейига тайёрлаган совғамиз бўлади.

А. ИСКАНДАРОВ,
Боғот районидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли Нариманов номли колхоз раиси, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати,
Ю. ҚОБУЛОВ,
партия комитети секретари.

РЕСПУБЛИКА МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ

Республикада кунлик ўсиш мавсумда биринчи марта юз минг тоннадан ошди. 15 сентябргача республика қабул пунктларига жами 825.259 тонна, шу жумладан 46.342 тонна ингичка толали пахта топширилди. Пойтахт области далаларида ҳосилни Тошкент технологияси асосида механизмлар билан териб олиш кўлами шиддатли кенгаймоқда. Бу ерда республика бўйича энг юқори кунлик ўсишга эришилиб, 12.900 тонна «оқ олтин» тайёрланди. Ана шунинг 9.974 тоннаси бункерлардан бўшатилди. Бухоро, Фарғона, Андижон ва Хоразм областларининг меҳнаткашлари ҳам эл хирмонига кунига 10 минг тоннадан зиёд дурдона топширмоқдалар. Баъзи областларда бўлиб ўтган дастлабки ёғингарчиликлар очиқ кунлар ғанимат эканлигини эслатмоқда. Ёғин-сочинсиз кунларнинг ҳар бир дақиқаси олтинга тенг. Шу боисдан ғанимат дамлардан унумли фойдаланиб, терим суръатини янада оширайлик.

СУРХОНДАРЁ

Область далаларида механизациялашган терим кўлами тобора кенгаймоқда. Ленин йўли районидаги Ленин номли совхознинг илғор механизатори Арабали Дўстмуродов бир кунда 24 тонна пахта терди. У мавсум бошидан буён ўз агрегати бункеридан 239 тонна дурдона бўшатди.

ҚАШҚАДАРЁ

Косон районй заршунослари юбилей йилида она-Ватанга 21 минг тоннадан зиёд ипак пахта армуғон этиш мажбуриятини олишган. Бу ерда ана шу қимматбаҳо хом ашёни териш кун сайин авж олаётир. Юбилейолди мусобақасида Ленин номли колхоз меҳнаткашлари намуна бўлмоқдалар.

НАМАНГАН

Область пахтазорларида 147 минг теримчи тер тўкиб ишлаётир. Уларнинг ҳар бири кунига ўртача 47 килограммдан пахта теряпти.

Теримда Янгиқўрғон, Наманган ва Уйчи районларининг меҳнаткашлари юқори иш унумига эришмоқдалар. Бу районларда ҳар бир теримчи ҳисобига 53—55 килограммдан пахта терилаётир.

БУХОРО

Қоракўл районидаги «Правда» колхозининг Саидназар Қорёғдиев бошлиқ бригадасида кунлик ўсиш йиллик планга нисбатан 13—15 процентни ташкил этаётир. Машина теримида бригаданинг Тойқул Рўзиқулов, Сайфулла Худойқулов, Жумақул Рўзиев, Саттор Ҳайитов сингари механизаторлари юқори натижаларга эришяптилар.

ТОШКЕНТ

Бекобод районида машина терими суръати тобора жадаллашмоқда. Ўтган куни район далаларида 130 терим агрегати ишлатилди ва улар ёрдамида 500 тоннадан зиёд пахта териб олинди. Ленин номли колхоз комсомол-ёшлар бригадеси бошлиғи Бўрибой Аҳмедов юқори иш унумига эришди. У бир кунда ўз агрегати бункеридан 10,5 тонна «оқ олтин» бўшатди.

ФАРҒОНА

Тошлоқ районидаги Ленин номли колхоздан Фозилжон Холматов оилавий звеноси ўтган куни хирмонга 920 килограмм «оқ олтин» тўкди. 7 кишидан иборат бу оилавий звено ҳозиргача 4,5 тонна пахта теришга эришди.

ЖИЗЗАХ

Пахтакор районидаги СоюзНИХИ тажриба хўжалигининг 2-бўлимида машина терими кенг фронт бўйлаб амалга оширилмоқда. Хўжалик далаларида 16 та терим агрегати юксак унум билан ишлатилмоқда. Илғор механизаторлар Олтибой Қуржонов, Эрали Пирназаров, Ўрозали Алибековларнинг ҳар бири агрегатлари бункеридан кунига 6—7 тоннадан дурдона бўшатмоқда.

ҚҚАССР

Матёқуб Оламберганов оиласини Элликқалъа районидаги «Дўстлик» колхозида ҳамма ҳурмат қилади. Оила бошлиғи шу кунларда пахта ташиш билан банд, унинг ўғил-қизлари Зайнаб ва Ойгул, Ҳасанбой ва Отаназар, келинлари Зувар ва Хонимжонлар эса пахта теримида ғайрат кўрсатмоқдалар. Улар ҳар куни 1 тоннадан зиёд пахта теришмоқда. Уларнинг мавсум бошидан буён терган пахтаси 12 тоннадан ошди.

КРЕМЛДА МУЗОКАРАЛАР

15 сентябрь куни Кремлда Совет — Жанубий Яман музокаралари бошланди.

Совет томонидан музокараларни: КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. У. Черненко, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев, СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари И. В. Архипов, Қуролли Кучлар Бош штабининг бошлиғи — СССР мудофаа министрининг биринчи ўринбосари, Совет Иттифоқи Маршали Н. В. Огарков.

Жанубий Яман томонидан: Яман Социалистик партияси (ЯСП) Марказий Комитетининг Бош секретари, Яман Халқ Демократик Республикаси Олий Халқ Кенгаши Президиумининг Раиси, ЯХДР Бош министри Али Носир Муҳаммад, ЯСП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ЯСП Марказий Комитети секретари А. Г. А. Қодир, ЯСП Марказий Комитетининг секретари С. С. Муҳаммад, ЯСП Марказий Комитетининг аъзоси, мудофаа министри С. М. Қосим, ЯСП Марказий Комитетининг аъзоси, ташқи ишлар министри А. А. Ад-Дали, ЯСП Марказий Комитетининг аъзоси, қурилиш министри Х. А. Б. Ал-Аттас олиб бормоқдалар.

Самимий, ўртоқлик муҳитида ўтаётган музокараларда ҳозирги халқаро вазиятнинг актуал проблемалари ва даставвал Яқин Шарқдаги аҳвол кўриб чиқилди.

Энг агрессив империалистик доиралар, аввало, АҚШ ва унинг гумашталари, шу жумладан Исроилнинг ҳукмрон доиралари ўтказаётган авантюристик сиёсат, уларнинг ўз ҳукмини бошқа мамлакат ва халқларга тиқиштириш йўлидаги уринишлар дунёдаги, шу жумладан Яқин Шарқдаги вазият жиддий ёмонлашганлигининг асосий сабаби эканлиги қайд этиб ўтилди. Шу муносабат билан барча тинчликсевар кучларнинг ядро уруши олдини олишга, қуролланиш пойгасини жиловлашга, халқаро кескинликни юмшатишга қаратилган актив ҳаракатларини янада кучайтириш зарурлиги таъкидланди.

А. Н. Муҳаммад мураккаб халқаро вазиятда КПСС билан Совет ҳукуматининг изчил фаолиятига, кескинлик юмшатилишини сақлаб қолиш учун, ҳозирги замон халқаро муносабатларда ҳаётий муҳим проблемаларни конструктив равишда ҳал этиш йўлларини қидириб топиш учун улар сабот билан олиб бораётган курашга юксак баҳо берди. Совет Иттифоқининг янги тинчлик ташаббуслари, деб таъкидлади у, халқларнинг тинчликка бўлган хоҳиш-иродасини акс эттиради ҳамда Совет Иттифоқи тинчликсевар сиёсатининг реализми ва олисни кўра билишлигини ифодалайди.

Яқин Шарқдаги аҳвол тўғрисида чуқур фикрлашиб олиш чоғида Исроилнинг Ливанга бостириб кириши аслида Тель-Авив билан Вашингтоннинг биргаликдаги хуружи бўлди деган қатъий ишонч якдиллик билан изҳор этилди. Аммо фаластинликларнинг, Ливан миллий-ватанпарварлик кучларининг, Суриянинг сабот-матонати ва фидокорлиги туфайли агрессор ва унинг ҳомийсининг Фаластин Қаршилик ҳаракати билан унинг раҳбарларини йўқ қилиб ташлашдан, умуман Фаластин проблемасига ўт ва қурол билан барҳам беришдан, арабларни зўрлик билан Кэмп-Дэвид битимига қўшишдан иборат режаси барбод этилди. Воқеаларнинг бориши шуни яққол тасдиқладики, Исроилнинг Ливандаги агрессияси унинг учун сиёсий ва маънавий жиҳатдан катта мағлубиятга айланмоқда. Фаластин халқининг ишига ҳали ҳеч қачон дунёда шу қадар кенг кўламда хайрихоҳлик билдирилмаган, ҳали ҳеч қачон унинг ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқи шу қадар катта мадад олмаган эди.

Совет Иттифоқи билан демократик Яман вужудга келаётган вазиятда араб мамлакатлари, Яқин Шарқда тинчликни қадрлаётган барча кишилар Исроилнинг жамики қўшинларни Ливандан сўзсиз ва дарҳол олиб чиқиб кетилишига эришиш учун ҳаракат қилишлари керак, деб ҳисоблайдилар. Музокараларнинг қатнашчилари Ливаннинг мустақиллиги, суверенитети ва территориал бутунлигини қатъий равишда қўллаб-қувватлаб фикр билдирдилар.

Совет Иттифоқи, деб таъкидлади Л. И. Брежнев, Фаластин Қаршилик ҳаракатига, Ливан ватанпарварларига, Сурияга ва агрессор олдида бош эгмаётган, шу регионда можаронинг адолатли бартараф этилишига ҳамда тинчликка эришиш учун курашаётган барча кишиларга амалий мадад бериш учун бундан буён ҳам ўз имкониятларидан фойдаланиш ниятидадир.

А. Н. Муҳаммад Совет Иттифоқи араб халқларининг адолатли ишини қатъий, изчил қўллаб-қувватлаб, ёрдам бераётганлиги учун астойдил миннатдорчилик изҳор қилди. ЯХДР раҳбари муайян доираларнинг СССР сиёсатига доғ тушириш йўлидаги уринишларини қатъиян қоралади. Ана шу доиралар АҚШнинг арабларга қарши режалари йўлидаги қудратли ғовни, яъни Совет Иттифоқининг шу райондаги таъсири ва обрў-эътиборини йўққа чиқаришни истар эдилар.

Куннинг иккинчи ярмида музокаралар давом эттирилди. (ТАСС).

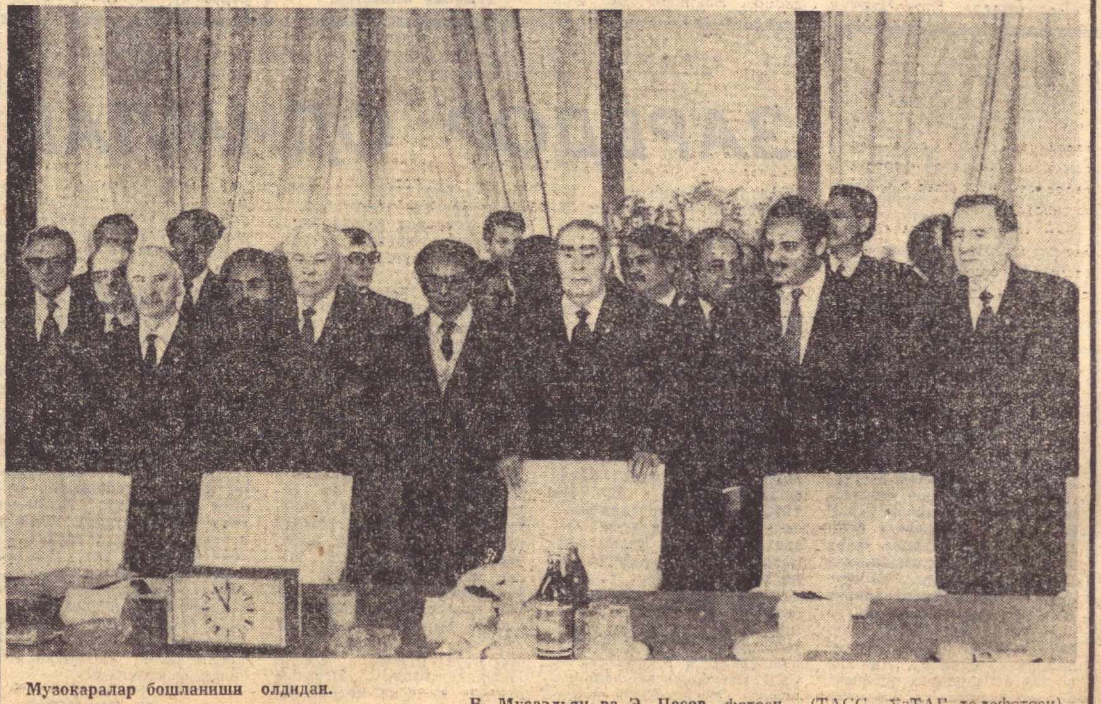

Музокаралар бошланиши олдидан.

В. Мусаэльян ва Э. Песов фотоси (ТАСС—ЎзТАГ телефотоси).

РАСМИЙ ВИЗИТ БИЛАН

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг таклифига биноан Яман Социалистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Яман Халқ Демократик Республикаси Олий Халқ Кенгаши Президиумининг Раиси, Бош министр Али Носир Муҳаммад 14 сентябрда расмий дўстлик визити билан Москвага келди.

Аэродромда уни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари К. У. Черненко, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, РСФСР Министрлар Советининг Раиси М. С. Соломенцев, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар. (ТАСС).

ЯНГИ ЖАМИЯТ

Ўзбекистонда ташкил қилинган илмий-иқтисодий жамият олимларнинг, саноат корхоналари ва қурилиш ташкилотлари, колхоз ва совхозлардаги инженер-техник ходимларнинг кўп кишилик армиясини бирлаштиради.

15 сентябрь куни Тошкентда таъсис конференция бўлиб ўтди, бу конференцияда жамиятнинг вазифалари муҳокама қилинди.

Илмий-иқтисодий жамиятнинг раҳбар органлари сайланди. Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг вице-президенти К. И. Лапкин республика илмий-иқтисодий жамият кенгашининг раиси қилиб сайланди. (ЎзТАГ).

АФҒОНИСТОНЛИК МЕҲМОНЛАР

АДР сув ресурслари министри Аҳмадшоҳ Сорхаби бошчилигидаги Афғонистон Демократик Республикасининг бир группа ирригаторлари Ўзбекистонда меҳмон бўлиб туришибди. Афғон меҳмонлар Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлигида, «Ўзгипроводхоз» лойиҳа институтида бўлдилар, Тошкентнинг диққатга сазовор жойларини кўздан кечирдилар. Афғон мутахассислари республика бўйлаб сафарга чиқдилар. Улар Ўзбекистон ирригаторларининг иш тажрибаси билан, Мирзачўл ва Жиззах дашти, Фарғона водийсининг мелиорация системалари билан танишадилар.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми мактабгача ёшдаги болаларни ўқитиш ва коммунистик руҳда тарбиялаш соҳасидаги хизматлари учун Сирдарё районидаги «Малик» совхози болалар боғчасининг мудири ўртоқ Зеби **Жўраевага «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган халқ маорифи ходими»** фахрий унвони берди.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Республикада физкультура ва спортни ривожлантириш, спорт объектларини қуриш соҳасида кўп йил, самарали ишлаганликлари ҳамда III Бутуниттифоқ ёшлар ўйинларининг якунлари бўйича Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонларига биноан «Киркизирсовхозстрой» бирлашмасига қарашли Тўрткўлдаги 21-механизациялашган кўчма колоннанинг прораби ўртоқ Саъдулла Абдуллаевич **Анназаровга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган бинокор»**, Фарғона область даволаш-физкультура диспансерининг бош врачи ўртоқ Лев Михайлович **Карпиловга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач»**, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг сектор мудири ўртоқ Дўнан Набиевич **Ғаниевга «Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган маданият ходими»**, қуйидаги ўртоқларга **«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган физкультура ва спорт ходими»** фахрий унвонлари берилди:

Бондарев Борис Михайлович — байдарка ва каноэда эшкак эшиш Тошкент область олий спорт маҳорати мактабининг катта тренери;

Егоров Юрий Павлович — Ўзбекистон ССР Министрлар Советли ҳузуридаги физкультура ва спорт комитети раисининг ўринбосари;

Жоржоладзе Георгий Давидович — конькида фигурали учиш республика ўсмирлар мактабининг директори;

Илов Арслон Нурович — Ўзбекистон давлат физкультура институтининг катта ўқитувчиси;

Кабиров Равкат Файзирахмонович — Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги физкультура ва спорт комитетининг бўлим бошлиғи;

Киселев Жон Павлович — «Текстильщик» спорт клуби правлениесининг раиси;

Крипицер Меер Ефимович — Самарқанд спорт қайиқлари ишлаб чиқариш заводи директори;

Насриддинов Фахриддин Насриддинович — Ўзбекистон давлат физкультура институтининг проректори;

Нўъмонов Қаҳрамон Ҳакимович — «Буревестник» кўнгилли спорт жамияти Ўзбекистон Советининг раиси;

Ҳафизов Абдураҳмонхўжа — Тошкент область ижроия комитети ҳузуридаги физкультура ва спорт комитетининг раиси.

Физкультура ва спорт соҳасида алоҳида ўрнак кўрсатган ходимларнинг катта бир группаси Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари билан мукофотланди.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ПЛЕНУМИ ОЛДИДАН

САМАРАДОРЛИК КАЛИТИ

...Ишлаб чиқаришни интенсивлаш қишлоқ хўжалиги самарадорлигининг калитидир. Озиқ-овқат программаси ҳам айни мана шу йўлни назарда тутади. Илм-фаннинг олдида турган масъулиятли вазифалар ҳам мана шундан келиб чиқади. Совет олимлари қишлоқ хўжалигини юксалтириш учун кўпгина ишларни қилдилар. [illegible] Илм-фан ҳудди мана шунга [illegible] керак.

Л. И. БРЕЖНЕВ.

[illegible] тиямиз Марказий Комитетининг 1982 йил май Пленумида қабул қилинган Озиқ-овқат программасини амалга оширишга зўр сиёсий ва меҳнат кўтаринкилиги шароитида киришдилар.

Ана шу тарихий Пленум қарорларига амал қилиб Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети билан республика ҳукумати Ўзбекистон ССРнинг 1990 йилгача бўлган даврга мўлжалланган озиқ-овқат программасини ишлаб чиқдилар. Унда қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини янада юксалтириш ҳамда унинг самарадорлигини оширишга қаратилган катта тадбирлар белгиланган. Айни чоғда қишлоқ хўжалиги билан боғлиқ саноат тармоқларини ривожлантириш асосида аҳолининг озиқ-овқат маҳсулотларига бўлган эҳтиёжларини янада тўлароқ қондириш йўллари белгиланган.

Партиямиз аграр сиёсатининг изчил амалга оширилиши, қишлоқ хўжалигига ажратилаётган катта маблағлар, колхозчилар билан совхоз ишчиларининг қаҳрамонона ғайрат-шижоатлари ажойиб самара бермоқда. Кейинги уч беш йиллик мобайнида қишлоқ хўжалигининг ялпи маҳсулоти икки марта кўпайиб, қарийб 7 миллиард сўмлик ҳажмга етди. Пахта етиштириш 1,7 марта, дон етиштириш тўрт марта, мева-сабзавот маҳсулотлари етиштириш 3.5 марта, гўшт етиштириш икки марта, сут ва тухум етиштириш эса 2,6 марта кўпайди.

Республикамиз қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари қўлга киритилган ютуқларга янги чўққиларни забт этиш учун бир поғона сифатида қарайдилар. Ўн биринчи беш йилликда давлатга 30 миллион тонна пахта етказиб беришимиз ёки йиллик ўртача пахта етиштиришни ўнинчи беш йилликдагига [illegible] ва мураккаблиги жиҳатидан бениҳоя катта бўлиб, уларни илм-фан иштирокисиз ҳал этиш қийин. Фан ютуқлари ҳамда илғор тажрибани, янги машиналар, технология [illegible] марали ёрдам бермоқдалар.

Республика Қишлоқ хўжалиги министрлиги ва унинг жойлардаги органлари илмий-тадқиқотларни кенгайтириш, фан ютуқлари ва илғор тажрибани амалиётга жорий этишни тезлаштириш юзасидан муайян ишларни амалга оширдилар. Чунончи бу йил илмий-тадқиқот ишларига қарийб 5 миллион сўм, шу жумладан хўжалик шартномаси асосидаги ишларга 3.2 миллион сўм ажратганмиз.

Бу йил колхоз ва совхозларда юқори технологик хоссаларга эга тола берадиган ғўза навларидан тўққизтаси районлаштирилди ва амалиётга жорий этилди. Натижада сифатли ўртача толали ғўза навлари экилган майдон 1981 йилга нисбатан 1 миллион 200 минг гектарга кенгайди. Тезпишар «С-4727» нави экилган майдон икки марта кўпайди. «108-Ф», «АН-Самарқанд-3», «Ўйчи-6» ва бошқа навлар экилган майдонлар ҳам кенгайди. Айни чоғда кам маҳсулот берадиган навлар экиладиган майдонлар қисқарди.

Пахтачиликда икки ярусли шудгорлаш, кенг қаторлаб экиш, туксизлантирилган чигитни аниқ экиш, механизациялашган чеканка ва терим каби тадбирлар тажрибадан ўтказилиб, эндиликда кенг кўламда қўлланилмоқда Кейинги йилларда биостимулятор ҳамда биологик актив моддалар ҳам кўпчиликнинг эътиборини қозонмоқда. Чунончи, бу йил кўкламда экиш олдидан чигит «А-1» препарати билан ишлов берилиб экилди. Капсулланган чигитлар яхши авж олиб тез шонага кирди ва гуллади. Бу борадаги тажрибалар янада кенг кўламда давом эттирилади.

Атроф муҳит учун безарар, ўсимликни ҳимоя қилишда эса ниҳоятда самарали бўлган биологик метод ишлаб чиқаришга кенг тат[illegible] совхозлари [illegible] кимёвий ишлов беришни жуда қисқартирганликларини алоҳида таъкидлаш мумкин. Коммунистик районидаги «Политотдел», Ўрта Чирчиқ районидаги «Ленин йўли» [illegible] ютуқларидан фойдаланиш юзасидан ҳали кўп иш қилиниши керак. Илмий муассасаларнинг тавсияномаларини ишлаб чиқаришга татбиқ этиш учун уларни муҳокама этиш ва танлаб олишга нисбатан талабчанликни ошириш даркор. Чунончи, 1982 йил планини тузишда ВАСХНИЛ Ўрта Осиё бўлими, республика Фанлар академияси илмий муассасалари ҳамда олий ўқув юртларидан олинган 308 тавсияномадан 70 таси тугалланмаган ёки актуал бўлмаган иш сифатида қабул қилинмади.

Умуман эса бизда фан ютуқлари ва илғор тажрибалардан мумкин қадар кенгроқ фойдаланишга ҳаракат қилинмоқда. Негаки, бу нарса тармоқ самарадорлигини оширишга таъсир этади. Чунончи, чорвачилик бошқармаси мутахассислари ташаббуси билан сут етиштиришнинг поток-цех системасини қўллаётган хўжаликлар кўпайтирилди. Бу система жорий этилган 38 колхоз ва совхозда сигирлар маҳсулдорлиги 8 процентга ва чорвадорларнинг меҳнат унумдорлиги 6 процентга кўпайди.

Ипакчилик бош бошқармаси мутахассислари Ўрта Осиё ипакчилик илмий-тадқиқот институти олимлари ҳамда «Ипак» марказий конструкторлик-технология ишлаб чиқариш бюроси инженерлари билан ҳамкорликда тугалланган илмий ечимлар натижаларини жорий этишни тезлаштириш юзасидан катта иш қилдилар. Натижада ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки икки йилида пилла етиштириш топшириқлари муваффақиятли бажарилди. Республика пилла қурти заводларида жорий этилган капалакларни микроанализ қилишнинг такомиллаштирилган методи 1.5 миллион сўм иқтисод [illegible] ликлари учун ўтган йили бир группа олимлар билан амалиётчилар СССР Давлат мукофоти билан тақдирландилар. Уларнинг бу иши бир йилда 17 миллион сўмдан ортиқ иқтисодий самара берди.

«Узглавкаракульпром»дагилар Бутуниттифоқ қоракўлчилик илмий-тадқиқот институти ва Самарқанд қишлоқ хўжалиги институти билан баҳамжиҳат иш олиб бормоқдалар. Бундай ҳамкорлик илмий тадқиқотларнинг самарадорлигини, уларнинг натижаларини амалиётга жорий этишни таъминламоқда. «Узглавкаракульпром»га қарашли давлат наслчилик заводларида қора, кулранг, сур, пушти ва оқ тусли жами 18 та сермаҳсул қоракўл қўйлари зоти яратилди.

Фан билан ишлаб чиқариш ўртасидаги бундай ҳамкорликка кўплаб мисоллар келтириш мумкин. Юқори натижаларга эндиликда фақат шу йўл билан эришса бўлади. Республикамизга учинчи Ленин ордени топширилиши муносабати билан шу йил март ойида Тошкентда бўлган тантаналарда ўртоқ Л. И. Брежнев пахта сифатини яхшилаш зарурлигини алоҳида таъкидлади. Деҳқонларимиз билан олимларимизнинг бутун диққат эътибори ана шу кўрсатмани оғишмай бажаришга, ингичка толали ва ўрта толали янги ғўза навларини яратиш ҳамда ишлаб чиқаришга жорий этишга қаратилганки, токи бундай навлар маҳсулдорлиги гектар бошига ингичка толалиларда 40—50 центнер, ўрта толаликларда эса 70—80 центнерга борсин, 115—120 кунда пишиб етилсин. Навларни ҳисобга олиб пахтачиликнинг районлаштирилган агротехникасини ишлаб чиқиш ҳам ана шу талабдан келиб чиқадиган вазифадир.

Ишлаб чиқариш сабзавот етиштиришни асосан ихтисослаштирилган хўжаликларда олиб боришни, шу асно да саноат технологиясини кенг қўлланишни тақозо этмоқда. Чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни саноат асосига кўчиришнинг илғор, иқтисодий жиҳатдан самарали технологиясини ишлаб чиқишни тезлаштириш, маҳсулот бирлигига сарфланадиган меҳнат ва озуқани камайтириш, хўжаликлараро ихтисослашиш негизида ишлаб чиқариш жараёнлари босқичлари бўйича корхоналарни ихтисослаштиришнинг оқилона йўлларини топиш давр тақозосидир. Мамлакат Озиқ-овқат программаси талабларига кўра шу беш йилликда ва 1990 йилгача бўлган даврда республикамизда чорвачиликнинг ҳамма тармоғи интенсивлаштириш ва индустрлаштириш асосига ўтиши керак. Ана шуни эътиборга олиб илмий муассасалар мавжуд зотларни яхшилаш, янада сермаҳсул ва саноат технологияси талабларига мос зот типлари ва линияларини яратиш, умуман чорвачилик соҳасидаги изланишларни кучайтирадилар деб умид қиламиз.

Пахтачиликда меҳнат унумдорлигини ошириш, меҳнат сарфини камайтириш учун ғўза ниҳолларини озиқлантириш, суғориш, бегона ўтларга қарши кураш, шунингдек, теримдаги ёрдамчи ишлар, майдонни, суғориш шохобчаларини тозалаш ҳамда бошқа операциялар тўла-тўкис механизациялаштирилиши лозим. Ҳозирча бу ишларга пахта етиштириш ва ҳосилни териб олишдаги қўл меҳнатининг 80—85 проценти сарфланмоқда.

Республикамизнинг «оқ олтин» майдонларида иш ҳар қачонгидан ҳам қизиб кетди. Юбилей йили улкан хирмонни тиклаш иштиёқида колхозчилар, совхоз ишчилари, механизаторлар, шаҳарлик ҳашарчилар жуда катта юриш бошладилар. Уларнинг бу йилги меҳнати маъмурчилик омили — Озиқ-овқат программаси муваффақиятли бажарилишига шу йилнинг ўзидаёқ қўшиладиган ҳисса бўлади.

А. УРКИНБОЕВ,
Ўзбекистон ССР қишлоқ хўжалик министри.

СОВЕТ ИТТИФОҚИ БЎЙЛАБ

● ЛЕНИНГРАД

Ленинграддаги «Красный Виборжец» бирлашмасида ишчиларнинг «диссертация» ёқлашлари мусобақанинг таъсирчан формаси бўлиб қолди. Ишчиларнинг ўтказаётган тадқиқотларидан мақсад — машина-ускуналардан самаралироқ фойдаланиш, хом ашё ва материалларни тежаш, фан-техника тараққиётини жадаллаштиришдан иборат. «Диссертация» ҳимоя қилиш перспектив планини ишлаб чиққан фирма касаба союз ташкилоти новаторларнинг бу изланишларини мувофиқлаштириб туради.

● МОСКВА

Москва областида болалар филармонияси очилди. Подольск, Клин, Шчелковда дастлабки концертлар бўлиб ўтди. Ёш тингловчилар бундай концертларда классик ва халқ музикаси билан танишадилар. Адабиёт ва санъат арбоблари билан учрашадилар. А. С. Пушкин, П. И. Чайковский, совет шоирлари ва композиторларининг асарлари асосида музикали-шеърий композициялар тайёрланди.

● ОРЕЛ

Запорожье областидаги хўжаликлар Орелга помидор етказиб бердилар. Днепр бўйидаги хўжаликларнинг далаларида етиштирилган неъматлар темир йўл орқали бу ерга келтирилмоқда. Ёз фасли салқин ва серёмғирлиги сабабли Орел областида ҳосил кам бўлганлигига қарамай, бу йил магазин пештахталарида сабзавот кўп.

● ВИЛЬНЮС

Литва пойтахтидаги ҳамма районларда мактаблараро ўқув-ишлаб чиқариш комбинатининг филиаллари очилди. Бу ерда болалар фрезерчи-токарь, ҳисоблаш машиналарининг оператори, радиотехник, тикувчи, телефончи, декоратор рассом касбларини эгаллайдилар. Филиалларни оталиққа олган Вильнюсдаги саноат корхоналари кабинетларни жиҳозладилар. Ишлаб чиқариш илғорлари ёшларнинг малакали мураббийси бўлишди.

● ДОНЕЦК

«Сельхозтехника» маҳаллий бирлашмасининг миришкорлари Донбассдаги Шахтёр райони деҳқонларига силос массасини ўриш ва тайёрлаш суръатларини жадаллаштиришда ёрдам бердилар. Улар йиғма ўрим-транспорт отрядини тузиб, хўжаликларга юбордилар. Бу отряд ҳар куни силос массаси сақланадиган жойларга минг тоннадан кўпроқ шундай озуқа ташиб бермоқда. Ҳозир «Сельхозтехника» кўпгина район бирлашмаларида механизациялашган кўчма бўлинмалар ташкил қилинди.

(ТАСС).

УЧ ҲАФТАДА ҚУРИЛАДИ

Чорвачилик фермасини атиги уч ҳафтада қуриш мумкинми деган саволга «Узмежколхозпроект» институтида ижобий жавоб бердилар. Чорвачилик биносининг бу ерда ишлаб чиқилган лойиҳасида бу бинони қуришда йиғма темир-бетон деталларни қўллаш кўзда тутилган. Бу деталларни осонгина монтаж қилиш мумкин.

Янги лойиҳадаги ферма Ўрта Чирчиқ районидаги Карл Маркс номли колхозда қурилди. Хўжалик бундай ферма қурилиши учун илгари планлаштирилганидан икки баравар кам маблағ сарфлади. Бундан ташқари молхона беш баравар тезроқ қуриб битказилди.

Институтнинг лойиҳаларига мувофиқ ҳозир республиканинг колхозларида 46 та ана шундай тежамли универсал ферма қурилмоқда. (ЎзТАГ).

Чет элларда

ЯКДИЛЛИК БИЛАН МАЪҚУЛЛАНМОҚДА

Осиёда тинчлик, хавфсизлик ва ҳамкорлик масалаларига бағишлаб Ханойда ўз ишини тамомлаган конференция қатнашчилари Совет Иттифоқининг Осиёда ва бутун дунёда тинчликни ҳимоя қилиш соҳасида ўтказаётган сиёсатини якдиллик билан маъқуллаётганликларини изҳор қилдилар. Конференция Осиё ва Африка халқлари ташкилоти ташаббуси билан чақирилди.

Бу сиёсат, дейилади конференциянинг якунловчи ахборотида, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев ўртага қўйган муҳим ташаббусларда ўз ифодасини топди. Конференция қатнашчилари СССРнинг биринчи бўлиб ядро қуролини қўлланмаслик тўғрисидаги мажбуриятини тўла-тўкис қўллаб-қувватлашларини изҳор қилдилар. Улар шунингдек Монголия, Ҳинди-Хитой давлатлари ва Осиёдаги бошқа мамлакатларнинг Осиёда ва бутун дунёда тинчлик ва хавфсизликни таъминлашга қаратилган ташқи сиёсат соҳасидаги конструктив ташаббусларини ҳам маъқуллашларини билдирдилар.

Конференцияда Р. Рейган маъмуриятининг хатарли ташқи сиёсати кескин қораланди. Р. Рейган маъмурияти халқаро кескинликни кучайтириб, қуролланиш пойгасини авж олдирмоқда, ҳарбий устунликка эришишга интилмоқда, ядро уруши хавфини оширмоқда.

Тинчлик, дўстлик ва ҳамкорлик ҳамда ўзаро ёрдам муносабатларини ҳар тарафлама ривожлантириш ва мустаҳкамлаш йўлидан бориб, Осиё давлатлари империалистик ва реакцион кучларнинг қўпорувчилик кирдикорларини барбод этишлари мумкин, деб таъкидланади ахборотда.

(ТАСС).

Суратда: София марказидаги Рус бульвари. Бульвар бу номни 1883 йили олган. 1877 йилда биринчи рус аскарлари Болгарияни турклар зулмидан озод қилиш учун мана шу бульвар орқали кириб келган эдилар.

О. Литвин фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

ПАРЛАМЕНТ АЪЗОЛАРИНИНГ УЧРАШУВИ

РИМ, 14 сентябрь. (ТАСС мухбири). Бугун бу ерда парламентлараро иттифоқнинг 69-конференцияси очилди. Унинг ишида дунёдаги 98 мамлакат парламентининг аъзолари қатнашмоқдалар. СССР парламент группасининг делегациясига СССР Олий Совети Миллатлар Советининг раиси В. П. Рубен бошчилик қилмоқда.

Конференциянинг кун тартибида муҳим халқаро аҳамиятга эга бўлган масалалар, жумладан мустамлакачиликни тугатиш ва янги мустамлакачиликка қарши кураш проблемалари, атроф муҳитни муҳофаза қилиш соҳасидаги аҳвол, парламент муассасаларини ва уларнинг халқаро муносабатлар соҳасидаги фаолиятини ривожлантириш сингари масалалар бор.

Конференцияда ўз халқларининг тақдири учун парламентлар ва парламент аъзоларининг масъулияти, ядровий фалокат хавфининг олдини олиш, қуролланиш пойгасини жиловлаш, инсониятнинг тинчлик ва хавфсизлик шароитида яшаши учун шарт-шароит яратиш, давлатлар ўртасида ўзаро ишонч ва ҳамкорликни мустаҳкамлаш мақсадида халқларнинг, парламентлар, ҳукуматлар ва барча тинчликсевар кучларнинг ғайрати ва ҳаракатларини бирлаштириш жуда зарурлиги хусусида фикрлашиш бошланди.

Италия Республикасининг президенти А. Пертини конференция қатнашчиларини табриклади. БМТ Бош секретари Х. Перес де Куэльярнинг табрикномаси ўқиб эшиттирилди.

Конференция 22 сентябргача давом этади.

Е. БАБЕНКО.

ВИЗИТ ЯКУНЛАРИ

КОБУЛ, 15 сентябрь. (ТАСС). Бу ерда Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги совет комитети делегациясининг АДР тинчлик, бирдамлик ва дўстлик ташкилоти таклифига биноан Афғонистон Демократик Республикасига қилган визити якунлари тўғрисида қўшма ахборот имзоланди.

Ҳужжатда уқтириб ўтилишича, самимий дўстона вазиятда бўлиб ўтган учрашув ва суҳбатлар давомида халқаро проблемалар ҳамда иккала ташкилот ўртасида ҳамкорлик масалалари муҳокама қилинди.

Томонлар АҚШ империалист кучларининг агрессив сиёсати натижасида халқаро кескинлик кучайганлигидан чуқур ташвиш изҳор этдилар ҳамда халқлар тинчлиги ва хавфсизлиги учун курашдаги куч-ғайратларни кўпайтириш кераклигини айтдилар. Улар қуролланиш пойгасини авж олдираётган ҳамда нейтрон ва химиявий қурол ишлаб чиқариш тўғрисида қарор қабул қилган АҚШ ҳукмрон доираларининг милитаристик йўлини қораладилар.

Ҳужжатда КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Л. И. Брежнев ўртага ташлаган ташаббуслар тўла-тўкис қўллаб-қувватланди.

Сухбатлар чоғида томонлар Ҳинд океанини демилитарлаштириш, Осиёдаги барча ажнабий ҳарбий базалар тугатилиши учун курашни давом эттириш қатъиятини изҳор этдилар. Улар бу районларда Американинг ҳарбий қудрати кўпайтирилаётганлиги тинчликка янада кўпроқ хавф солади, деган фикрни билдирдилар.

Музокара қатнашчилари Яқин Шарқдаги аҳволни ҳам муҳокама қилдилар. Бу ердаги аҳволнинг кескинлашуви АҚШ ва Исроил агрессив сиёсатининг ҳамда улар ўртасидаги стратегик ҳамкорлик кенгайтирилганлигининг натижаси бўлганлигини айтдилар. Исроилнинг ҳамма қўшинларини араблардан босиб олинган ерлардан батамом олиб чиқиб кетмай туриб ва фаластинлик араб халқининг қонуний ҳуқуқларини, шу жумладан унинг мустақил Фаластин давлатини тузиш ҳуқуқини тан олмай туриб, бу регион проблемаларини ҳал этиб бўлмайди, дейишди улар.

ХАБАРЛАР ОҚИМИДАН

БМТ БОШ СЕКРЕТАРИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

ПАРИЖ. Совет раҳбарлари билан ўтказилган музокаралар менинг совет раҳбарлари қуролсизланишни биринчи галдаги вазифа деб билмоқдалар, деган ишончимни кучайтирди, деди бу ерга расмий визит билан келган БМТ Бош секретари Х. Перес де Куэльяр Франс Пресс агентлигининг мухбири билан суҳбатда.

У халқаро проблемаларни ҳал этиш йўлларини излашда Хавфсизлик Кенгашининг ролини кенгайтиришга интилиш тўғрисидаги ўз ниятига тўхталиб, бу орган можароларни бартараф этиш имкониятига эга бўлиши керак, деб уқтирди.

БМТ Бош секретари дунёдаги, аввало «учинчи дунё» мамлакатларидаги иқтисодий аҳволдан ташвишланаётганлигини ҳам билдирди. Уларнинг кўплари аянчли аҳволда эканликларини айтди.

МУЗОКАРАЛАР НАТИЖАСИ

ПЕКИН. Бутуниттифоқ «Международная книга» бирлашмаси билан Хитой ташкилотлари — Хитой босма нашрлар импорти ва экспорти миллий компанияси ва Хитой нашрлари маркази («Гоцзи Шудянь») ўртасидаги музокара натижасида босма нашрларни ўзаро етказиб беришнинг савдо шартлари тўғрисида шартномалар имзоланди.

Шартномаларнинг имзоланиш пайтида СССРнинг ХХРдаги савдо ваколатхонаси намойиш залида виставка ташкил этилди, виставкада совет китоблари, журналлари кўргазмага қўйилган эди. СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигига бағишланган адабиёт алоҳида қизиқишга сазовор бўлди. Виставкани ХХР савдо идоралари ва кутубхоналарининг вакиллари, шунингдек бир қанча мамлакатларнинг Пекиндаги дипломатия вакиллари келиб кўрдилар.

СОВЕТ — АМЕРИКА КОМИССИЯСИНИНГ СЕССИЯСИ

ЖЕНЕВА. Бу ерда 1972 йил 26 майда СССР билан АҚШ ўртасида тузилган ракетадан мудофаа системаларини чеклаш тўғрисидаги шартнома ҳамда стратегик ҳужум қуролларини чеклаш соҳасидаги баъзи тадбирлар ҳақида муваққат битим, шунингдек 1971 йил 30 сентябрда иккала мамлакат ўртасида тузилган ядро уруши чиқиши хавфини камайтиришга доир тадбирлар тўғрисидаги битим мақсадлари ва қоидаларини амалга оширишга кўмаклашиш учун ташкил этилган Совет — Америка доимий маслаҳат комиссиясининг навбатдаги сессияси очилди.

ДАҲШАТЛИ ЖИНОЯТЛАРНИНГ ИЗЛАРИ

ПНОМПЕНЬ. Кампучиянинг Кандаль ва Свайриенг вилоятларида полпотчиларнинг қонли ҳукмронлиги йилларида улар қилган даҳшатли жиноятларнинг янги излари аниқланди. «Кампучия» газетасининг хабар қилишича, бу ерда полпотчилар ваҳшиёна ўлдирган кампучияликлар оммавий равишда кўмиб ташланган жой топилди.

Кандаль вилоятининг бир ўзида 16 мингдан кўпроқ кишининг жасади кўмилган 1400 та гўр очилди. Мамлакат пойтахтидан жануби-шарқдаги Свайриенг вилоятида салкам 40 минг кишининг суяклари бир жойга кўмилганлиги аниқланди.

Эндиликда, деб уқтиради газета, полпотчилар ва уларнинг хомийлари даҳшатли жиноятларни яшириш, ўзларининг машъум режаларини ниқоблаш учун зўр бериб ҳаракат қилмоқдалар. Улар «коалицион ҳукумат» деб аталган ҳукумат номидан ҳаракат қилмоқдалар, Кампучия халқининг бошқа хоинлари номлари остига яширинмоқдалар. Кампучияликлар полпотчиларнинг найрангларини дарров пайқаб олдилар. Полпотчи жаллодлар қилган қонли жиноятлар ҳеч қачон уларнинг эсидан чиқмайди. Жаллодларнинг яна ҳокимиятни қўлга олиш йўлидаги уринишлари мағлубиятга маҳкум этилган, деб таъкидлайди «Кампучия» газетаси.

(ТАСС, 15 сентябрь).

ЯРМАРКА ОЧИЛДИ

ЗАГРЕБ, 14 сентябрь. (ТАСС мухбири). Бугун бу ерда анъанавий савдо-саноат ярмаркаси очилди. Бу йил техника янгиликларининг мана шу кўригида 60 дан кўпроқ мамлакат қатнашмоқда.

СССР экспозицияси — энг катта экспозициялардан биридир. У совет кишилари СССР ташкил этилганлигининг 60 йиллигини тантанали суратда нишонлашга қандай тайёргарлик кўраётганликлари, КПСС XXVI съезди қарорларини конкрет ишларда амалга ошираётганликлари тўғрисида ҳикоя қилади.

Ярмарка ишлаб турган вақтда мутахассисларнинг учрашувлари ўтказилади. Улар техника ва технология, саноат дизайни янгиликларига оид ахборот билан ўртоқлашадилар. Ривожланаётган мамлакатларнинг намояндалари анъанавий давра учрашувида экономикани ривожлантириш проблемаларини, халқаро иқтисодий ҳамкорлик принципларини такомиллаштиришни муҳокама қиладилар.

М. АБЕЛЕВ.

НЕФТЬ ВА ГАЗ КОНЛАРИНИ ЎЗЛАШТИРУВЧИЛАР ҲАФТАЛИГИ

ЗАРБДОР ОДИМЛАР

Мамлакатимиз ер ости хазинасидан «қора олтин» ва «зангори олов» қазиб чиқараётган азаматлар шавкатли меҳнати билан экономикамизнинг ёқилғи-энергетика ресурслари ортиб бормоқда. Ҳукуматимиз халқ хўжалиги барча тармоқларини интенсив ривожлантириш йўлига қатъий амал қилиб, нефть ҳамда газ саноатини тараққий эттириш мақсадлари учун йил сайин кўпроқ маблағ ажратяпти. Кончиларнинг меҳнат ва турмуш шароитлари тобора яхшиланиб бормоқда.

Экономика тараққиёти ва халқ турмуш шароитларини яхшилаш юзасидан амалга оширилаётган тадбирлар туфайли кончилар меҳнатининг самарадорлиги ортмоқда. Қарши ва Фарғона нефть-газ қазиб чиқариш бошқармаларининг кончилари СССР 60 йиллиги шарафига бошланган ҳафталикларда фаол иштирок этиб, янгидан-янги зафарларни қўлга киритаётирлар. Бу корхоналарнинг меҳнаткашлари нефть ва газ саноати ходимлари ҳафталигини зарбдор одимлар билан кутиб олдилар. Йил бошидан буён планга қўшимча бир неча миллион кубометр табиий газ қазиб чиқарилди.

Маҳсулот реализация қилиш плани 102 процент бажарилди. Пландан зиёд реализация қилинган маҳсулот 800 минг сўмликдан ортиб кетди. Товар маҳсулот таннархи мўлжалдагига қараганда 699 минг сўм арзонлашди. Меҳнат унумдорлигини ошириш топшириғи 102 процентга етди.

Юбилей олди социалистик мусобақаси ғолиблари сафи кенгайиб бормоқда. Мусобақа туфайли янгидан-янги резервлар ҳаракатга келтирилмоқда. Имкониятлардан омилкорлик билан фойдаланиляпти. Бу эса 1982 йил планларигина эмас, балки қабул қилинган юксак социалистик мажбуриятларнинг ҳам муваффақиятли бажарилишини таъминламоқда. Қарши пармалаш бошқармаси мастери Виталий Дунаев, қудуқлик мастер Исоқ Абдураҳмонов бошқараётган участкалар ССР Иттифоқи юбилейи шарафига ўтказилаётган ҳафталикларнинг қирқ бешинчисида ҳар бир кунни зарбдор ишлар билан нишонлаяптилар. Конларда жорий этилган илғор тажриба ва прогрессив технология натижалари салмоғи ортмоқда. Разведка мақсадларида қудуқлар пармалаш жадаллашди. Шу тариқа вишка ўрнатувчи ҳамда қудуқ пармаловчилар орасида хўжалик ҳисобида ишловчи бригадалар кўпайиб, маблағ ва материаллардан тежамкорлик билан фойдаланилмоқда. Ишчиларнинг манфаатдорлиги ортиб боряпти.

Ўзбекистон нефтчилари Ғарбий Сибирнинг ер ости нефть қўрғинини ўзлаштиришга ҳам катта мадад кўрсатмоқда. Бизнинг нефтчилар отрядларимизда юксак малакали ишчилар ва мутахассислар маҳорат билан меҳнат қилишяпти. Андижон, Фарғона, Сурхондарё нефтчи мутахассисларидан бир неча группаси Сургут, Нижневартовск, Нефтеюганскда мардона меҳнат намуналарини кўрсатмоқдалар. «Главтюменнефтегаз» бирлашмасига қарашли ана шу участкаларда вакилларимиз қурилиш-ремонт ишларини олиб бормоқдалар, нефть конларини ўзлаштиришда ҳамда янги қудуқларни фойдаланишга топширишда қардошларимизга яқиндан ёрдам бераётирлар.

Партия XXVI съезди қарорларини амалга ошириш учун кураш мусобақасида республикамиз кончилари ғайрат билан ишламоқдалар. Илғор нефть конларида ва табиий газ қазиб олинаётган участкаларда топшириқларни барча кўрсаткичлар бўйича зиёда қилиб бажариш учун қизғин кураш давом этмоқда. Республикамиз кончиларининг ана шундай ғайрат-шижоати мамлакатимиз экономикаси турли тармоқларининг ёқилғи-энергетика ресурсларига бўлган эҳтиёжини қондиришда салмоқли роль ўйнаётганлиги билан фахрланамиз.

Ж. ҚОСИМОВ.

СССР 60

ҲОСИЛ ТАҚДИРИНИ МАШИНАЛАР ҲАЛ ҚИЛАДИ

РЕСПУБЛИКА КОЛХОЗ ВА СОВХОЗЛАРИДА ПАХТАНИ МАШИНАЛАРДА ТЕРИШГА КИРИШИЛДИ. ЮБИЛЕЙ ЙИЛИДА ДАВЛАТГА ТОПШИРИЛАЖАК ПАХТАНИНГ 4 МИЛЛИОН 100 МИНГ ТОННАСИ «ПЎЛАТ ЭТАК»ЛАРДАН ТЎКИЛИШИ КЕРАК. БУ ЮКСАК ВАЪДАНГИЗНИНГ УСТИДАН ЧИҚИШИНГИЗДА СИЗЛАРГА ОМАД ТИЛАЙМИЗ, ҚАДРЛИ ДАЛА ГВАРДИЯЧИЛАРИ!

КАРВОН ЙЎЛГА ЧИҚДИ

Турсуной ОХУНОВА,
Чиноз районидаги Киров номли колхоз механизатори, икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони

РЕСПУБЛИКАМИЗДА машина терими бошланди. Катта карвон йўлга чиқди. Бу йил 4 миллион 100 минг тонна «оқ олтин» машиналарда терилади. Механизаторларимиз ҳамиша ўз бурчларини садоқат билан бажариб келаётирлар. Улар юбилей йили социалистик мажбуриятларини ҳам аъло даражада адо этадилар. Чунки уларнинг измида забардаст кучга эга бўлган 35 мингта «зангори кема» бор. Бу кемалар, юқорида тилга олинган, 4 миллион 100 минг тонна дурдонани ғалаба манзилига олиб боришга қодирдир.

Мен кўп йиллик тажрибамга асосланиб, ҳамкасбларимга ўз маслахатларимни баён этмоқчиман. Кечқурун, иш тугагандан кейин машиналарни карталар қирғоғига чиқариб ёки дала шийпонлари ёнига келтириб, техника кўригидан ўтказиш, шпинделларни ювиш, бакларни ёнилғига тўлдириб қўйиш керак. Бу билан машиналарни эртаси куни эрталабданоқ пайкалларга олиб кириш, юқори унум билан ишлатиш имконияти яратилади. Машиналар пайкаллардан чиқарилиб, қайта пайкалларга киритилишгача бўлган фурсатда кўчма устахоналарнинг ходимлари механик-ҳайдовчиларга амалий ёрдам кўрсатишлари лозим.

Механик-ҳайдовчилар эртага машиналар киритиладиган карталарни шу бугун кечқурун аниқ белгилаб олишлари керак. Шундай қилинганда фурсатдан ютилади, иш унуми ортади. Афсуски, айрим ҳолларда баъзи механик-ҳайдовчилар теримни қаердан бошлашни билмайдилар. Оқибатда иш вақтининг анча қисми бекорга ўтади. Машина теримида вақт ва иш жойини аниқ белгилаш, тележкалардан унумли фойдаланиш, биринчи даражали аҳамиятга моликдир.

Машиналарни икки сменада ишлатамиз, деяпмиз. Кўп жойларда амалда шундай қилиниб, яхши натижаларга эришиляпти. Лекин машиналар бир сменада ишлатилаётган хўжаликлар ҳам оз эмас. Механизаторлар етишмайдими? Бунинг учун ким айбдор? Гап шундаки, механизаторларнинг бир қисми бошқа ишларда ишлаяпти. Уларни «зангори кема»ларни бошқаришга қайтариш, шогирдларга эътиборни кучайтириш керак. Механик-ҳайдовчилар ҳам чарчайди, дам олишлари керак. Ўшандай кезларда ҳам машиналар бекор туриб қолмаслиги учун техника сирини биладиган кишиларнинг ҳаммасини машина теримини кучайтиришга сафарбар этиш лозим. **Бир механик-ҳайдовчи ўз сменасида ўртача 8—10 тонна пахта терса, унинг сменадоши ҳам 8—10 тонна пахта териши мумкин ва лозим. Шундай қилиб, машиналар икки сменада ишлатилганда иш унуми тенгма-тенг кўтарилади ёки 16—20 тоннани ташкил этади.** Қаерда машиналар икки сменада ишлатилмаётган бўлса, бунинг учун хўжаликларнинг раҳбарлари, автотрактор паркларининг мудирлари, қолаверса, механик-ҳайдовчилардан қатъий масъулият талаб қилиш керак.

Ипатоволиклар методи асосида терим-транспорт отрядлари тузилиб, жуда яхши иш қилинди. Бу методнинг афзаллиги шундаки, «зангори кема»лар группа усулида ишлатилади, пахта бункерлардан тележкаларга белгиланган жойларда ағдарилади. Бир сўз билан айтганда, дала — бункер — тележка — пункт усули кенг қанот ёзади. Шунга қўшимча дала бошида техника хизмати кўрсатиш ҳам осонлашади. Бироқ, баъзи хўжаликларда «зангори кема»лар тарқоқ ҳолда ишлатиляпти. Бундай ҳол тележкалар қатновида ҳам қийинчиликлар туғдиряпти. Машина терими ва транспорт ҳаракатини илмий асосда ташкил этиш кафолатини олган кишилар ана шу камчиликларга йўл қўймаслик чораларини кўришлари керак.

Баъзан «зангори кема»лар турли сабабларга кўра тўхтаб қолади. Йиғим-терим пайтида бундай ҳол қаттиқ қораланиши керак. Терим-транспорт отрядлари ўртасида мунтазам алоқа ўрнатилиши, зарур топилган кезларда кўчма устахоналар чақирилган жойларга тезлик билан етиб келиши лозим. Устахоналар эҳтиёт қисмлар билан етарли миқдорда таъминланиши шарт.

Механик-ҳайдовчилар ва транспорт ходимлари ўртасида меҳнат интизоми мустаҳкамланиши, улар ўз вақтида ишга киришиб, ишдан кеч қайтиши, бир кунда камида бир ярим — икки кунлик графикка тенг пахта терилишини таъминлашлари керак. Шундай қилингандагина бутун ҳосилни 20—25 иш кунида териб олиб, планлар, мажбуриятларимизни шараф билан бажарамиз. Лекин ёруғ кунлар тобора қисқараётганини унутаётган, интизомни бузаётган, графикларнинг бажарилишига бепарволик билан қараётган кишилар ҳам йўқ эмас. Беғамлик, ўзибўларчилик ҳамиша, айниқса пахта йиғим-терими даврида катта зарар етказади. Бунга сира йўл қўймаслигимиз лозим.

Ҳаракат қилган кишилар машиналарда кўп ва тоза пахта теришлари мумкин ва лозим. Сусткашлик қилган кишилар эса кейинчалик тузатиб бўлмайдиган хатога йўл қўядилар. Биринчи йўлдан боришимиз даркор. Мавсумда 250—300 тоннадан пахта териш мажбуриятини олиб, астойдил пешона тери тўкаётган механик-ҳайдовчиларимизнинг тажрибасини ҳамманинг мулкига айлантиришимиз, 500 — 600 тонначилар сафини кенгайтирмоғимиз керак. Ҳамма жойда оилавий экипажларни кўпайтириш пайти келди.

Юбилей йилида пахтанинг катта қисмини аъло навга топшириш масаласи кун тартибига қўйилди. Бу масалани ҳам асосан механик-ҳайдовчиларимиз ҳал қиладилар. Бош вазифа машина теримини барглардан шабнам кўтарилиши билан бошлаб, қош қорайгунча тўхтовсиз давом эттиришдан, имконияти бор жойларда тунда ҳам пахта теришдан иборат. Бу қўлимиздан келадиган иш, шунга эришмоғимиз керак. Машиналарда терилган пахтанинг ҳаммасини фақат юқори навга топширишга эришайлик!

Биз бригадамиз бўйича ҳар гектар ердан 60 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтарамиз, ҳосилнинг ҳаммасини аъло навга топшириб, юбилейга муносиб туҳфа тайёрлаймиз.

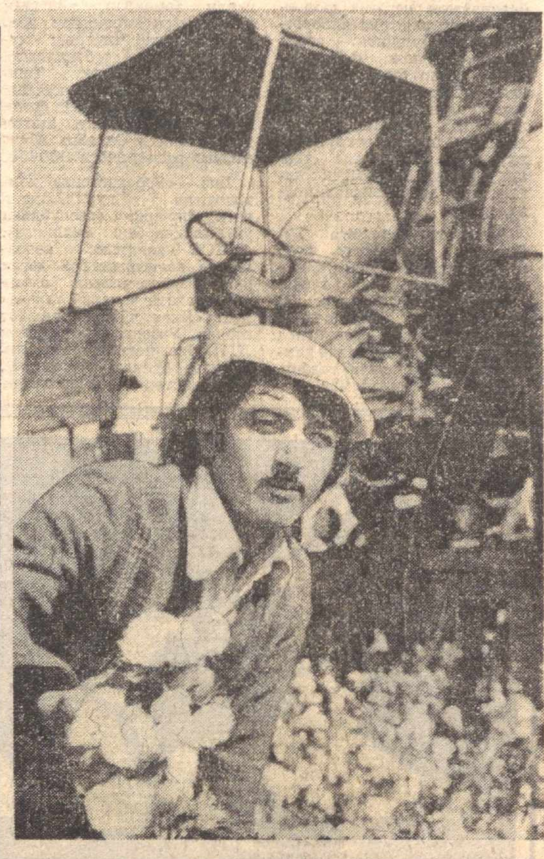

Серқуёш республикамиз пахтазорларининг бугунги файзи ўзгача. Пахталар чамандай очилган. Чаноқлардаги лўппи пахталар «мени тер» дейди. Ҳақли равишда дала гвардиячилари деб ном олган шонли механизаторларнинг иши ҳам ҳар қачонгидан кўпайган.

Қашқадарё областида ҳам илғор механизаторлар кўп. Улар қаторида Нишон районидаги Усмон Юсупов номли совхознинг механик-ҳайдовчиси Барот Каримов, «Гулбоғ» совхозидан Исмат Бердиев ҳам бор. Бу илғор механик-ҳайдовчилар шу кунгача 85—100 тоннадан «оқ олтин» теришди. Қарши районидаги «Ленин йўли» совхози механизатори Мардон Тошпўлатов ҳам ҳамкасбларидан ортда қолмаяпти. У мавсумда ўз агрегати бункеридан 300 тонна «оқ олтин» тўкиш мажбуриятини олган.

Суратларда: 1. Бўка районидаги Фрунзе номли колхоз илғор механизатори И. Пўлатов. У кунига 8—9 тоннадан пахта теришга муваффақ бўляпти. 2. Қарши районидаги «Ленин йўли» совхозида машина терими.

А. Тўраев ва Ш. Шаропов (ЎзТАГ) фотолари.

БУНКЕРЛАР БАРАКАСИ

«Октябрь 50 йиллиги» совхозининг Ўғилой Олтинова бошқарувчилик қилаётган учинчи бўлим механизаторлари Ромитан районида биринчи бўлиб машина теримига киришдилар. Бункерлар дастлабки кундаёқ хирмонга барака киритди. Субхон Султонов бошлиқ бригадада биринчи куниёқ қарийб 20 процент миқдорида пахта тайёрланди.

Шунингдек Қоракўл районининг Карл Маркс номли колхозида ҳам машина терими бошланиб кетди. Хўжаликнинг Ҳазрат Аралов бошлиқ бригадасида бир йўла беш нафар агрегат ишлаяпти. Сайли Жўраев бошлиқ терим звеноси коллективи районда пешқадамлик қилаётир. Группадаги ҳар бир терим машинасининг кунлик иш унуми 7,5—8 тоннани ташкил қилмоқда. И. Авезов, Р. Қиличев, Ж. Сайлихонов, Ғ. Бехбудов, К. Нурматов сингари меҳнатсевар механик-ҳайдовчилар «зангори кема»ларни айниқса бетўхтов ишлатмоқдалар.

Бухоро областининг бошқа районларида ҳам «зангори кема»лар бирин-кетин пахта пайкалларга киритилмоқда. Бу йил область далаларида 3600 та терим машинаси жавлон уради. Улар билан ялпи ҳосилнинг камида 380 минг тоннасини йиғиб-териб олиш кўзда тутилмоқда. Шу мақсадда 284 та терим-транспорт отрядлари, 568 та терим звеноси, 342 та техника ва маданий хизмат кўрсатувчи звенолар ташкил этилди ва улар иш бошлаб юборди.

Х. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

КИМ ҚАНЧА ПАХТА ТЕРДИ

СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИ

Раим УСМОНОВ — Шеробод районидаги «Октябрь 50 йиллиги» совхозининг механик-ҳайдовчиси. Бир кунда 16 тонна, мавсум бошидан буён 160 тонна.

Муртли ҚУДРАТОВ — шу райондаги Н. Муродов номли совхоз механик-ҳайдовчиси. Бир кунда 12 тонна, мавсум бошидан буён 150 тонна.

Хўжамқул РУСТАМОВ бошлиқ оилавий экипаж аъзолари. Ленин йўли районидаги Будённий номли совхоздан. Бир кунда 25 тонна, мавсум бошидан буён 290 тонна.

Оллоберди ХУДОЁРОВ бошлиқ оилавий экипаж аъзолари. Шу райондаги Ленин номли совхоздан. Бир кунда 25 тонна, мавсум бошидан буён 280 тонна.

Роҳатой САЪДИЕВА бошлиқ оилавий экипаж аъзолари. Шу совхоздан. Бир кунда 24 тонна, мавсум бошидан буён 280 тонна.

Оллоберди, Ашур ва Раҳмонқул Худоёровлардан иборат оилавий терим экипажи аъзолари бу йил мавсумда машиналар бункеридан 2500 тонна юқори нав дурдона тўкиш мажбуриятини олганлар. Улар ўзлари бошқараётган «зангори кема»ларни тинимсиз ишлатиб, унумдорликни соатлар сайин кўтармоқдалар. Юқорида айтилганидек уч баҳодир куни кеча 25 тонна пахта терди.

— Эртага бу рақамни 30 тоннага, келаси куни 35 тоннага кўтарамиз, — дейди экипаж бошлиғи, — шундай қилиб, хўжалигимиз механик-ҳайдовчилари орасида энг юқори кўрсаткичга эришиш ниятидамиз. Энг қизғин кунларда 40 тонналик маррани эгаллаймиз.

Хўжамқул Рустамов бошлиқ оилавий экипаж аъзоларининг юбилей йилидаги марраси 750 тонна!

— Ғўзаларнинг барги тўла тўкилди, — ҳикоя қилади Хўжамқул, — мавжуд машиналарнинг ҳаммаси пайкалларга олиб кирилди. Эндиги вазифа меҳнат унумдорлигини кескин кўтариш, кунлик графикнинг икки ҳиссага етказиб бажарилишини таъминлашдан иборат. Бунинг учун машина теримини тонг саҳардан бошлаш, қош қорайгунча қизғин давом эттириш керак. Биз амалда шундай қиляпмиз.

Роҳатой ва Раҳимахон Саъдиеваларнинг оилавий терим экипажи ҳам жасорат намуналарини кўрсатиб меҳнат қиляпти. Уларнинг ҳар бири дастлабки кунларда бункерлардан тележкаларга 3—4 тоннадан дурдона тўккан бўлсалар, эндиликда 7—8 тоннадан пахта тўкмоқдалар.

— Ҳар бир машинанинг кунлик иш унумини 14—15 тоннага кўтарамиз, — дейди Роҳатой.

Областнинг барча районларида машина терими оммавий равишда қизитилаётир.

ЗАФАР САТРЛАРИ

ТОШКЕНТ

Пискент районидаги Тельман номли колхозда пахта йиғим-терими қизғин паллага кирди. Машиналар қувватидан унумли фойдаланишга эришган хўжаликнинг Муҳиддин Қодиров бошлиқ бригадаси ғалаба маррасига етиб келди. 65 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 29 центнердан дурдона териб олинди.

Бригаданинг илғор механизаторларидан Баҳром Бўриев ва Карамали Абдураимовлар теримда юксак унумдорликка эришиб, бригада муваффақиятига муносиб ҳисса қўшдилар. Уларнинг ҳар бири шу кунгача терим агрегатлари бункеридан 65 тоннадан «оқ олтин» тўкди.

ФАРҒОНА

Ленинград районидаги Энгельс номли колхознинг СССР Олий Советининг депутати Маҳбубахон Насриддинова бошлиқ бригадаси коллективи Фарғона областида биринчилардан бўлиб ғалаба рапортига имзо чекди. 47 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан юқори сортли уруғлик пахта териб олинди. Заршунослар далалардаги ҳосилни чамалаб, ҳосилдорликни гектар бошига 65 центнерга етказишга аҳд қилдилар.

МЕХАНИЗАТОРЛАР МУСОБАҚАСИ

ПАХТАЗОР — ЖАСОРАТ МАЙДОНИ

Задарё районидаги уруғчиликка ихтисослаштирилган Навоий номли колхоз пахтакорлари юбилей йилида она-Ватанга 7 минг тонна «оқ олтин» армуғон этиш учун курашяптилар. Районда янги ташкил этилган қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш ва электрлаштириш бўйича хўжаликлараро корхонанинг шу колхоздаги махсус бўлими механизаторлари 90 процент ҳосилни машинада териб беришга аҳд қилдилар. Қуйида махсус бўлимнинг илғор механик-ҳайдовчиларидан Абдухалил Эралиев билан Турғунпўлат Аҳмедовлар теримда эришаётган муваффақиятлари ҳақида ҳикоя қиладилар.

МАРРА — 500 ТОННА

Абдухалил ЭРАЛИЕВ,
5-отряд механизатори

— Мен кўп йиллардан буён шу колхозда механизаторлик касбини улуғлаб келяпман. Ҳалол меҳнат туфайли обрў-эътибор топяпман. Коммунистик партия сафига ўтдим, машҳур механизатор Меликўзи Умрзоқов номидаги область мукофотига сазовор бўлдим. Ҳар йили социалистик мусобақада ғолиблик қилаётирман.

Бу йил Эргашали Ҳошимов бошлиқ бригада даласида ишламоқдаман. Бригадамиз аъзолари 220 гектар ернинг ҳар гектаридан 45 центнердан «оқ олтин» олишга аҳд қилишган. Йил бошидан бери фидокорона меҳнат қилиб, ғўзаларни юксак агротехника қоидалари асосида парвариш қилганлигимиз туфайли далаларда мўл ҳосил пишиб етилди.

Айни кунларда хўжалигимизда қўл терими уюшқоқлик билан давом эттириляпти. Терим суръатини янада ошириш, борлиқ ҳосилни қисқа муддатларда териб олиш учун далаларга «зангори кема»лар киритилмоқда. Куни кеча бизнинг отряд механизаторлари ҳам машина теримини бошлаб юбордилар. Далалар машина теримига яхши тайёрланганлиги, агрегатларнинг барчаси пухта созланганлиги ҳамда биз учун колхоз правлениеси ва партия ташкилоти томонидан барча шароитлар яратиб берилганлиги туфайли теримнинг дастлабки куниданоқ яхши натижаларни қўлга киритиб ишлаяпмиз. Кун сайин ғўзаларнинг юқори шохларидаги кўсаклар бодроқдек очиляпти. Шу сабабли план ва социалистик мажбуриятларимизнинг тез кунларда ошириб бажарилиши биз механизаторларга боғлиқ. Агар машиналар қувватидан унумли фойдаланиб, уларнинг икки сменада узлуксиз ишлашига эришсак, кўзлаган марраимизни эгаллаб, эл олдида юзимиз ёруғ бўлади.

Ҳурматли Турғунпўлат! Келинг, ўзаро мусобақалашиб ишлайлик. Мен мавсумда тўрт қаторли машина бункеридан 500 тонна чўл дурдонаси тўкишга сўз бердим. Ваъдага вафо қилиш учун бутун куч ва маҳоратимни ишга соляпман ҳамда кунига 8-10 тоннага етказиб дурдона тўкяпман.

ИЛҒОРЛАР ИЗИДАН БОРИБ

Турғунпўлат АҲМЕДОВ,
2-отряд механизатори

Қимматли Абдухалил ака! Чақириғингизга бажонидил қўшиламан. Пахтазор бамисоли жасорат майдони. Юрагида ўти бор ҳар бир механизатор, ҳар бир пахтакор ўзини шу майдонда кўрсатиши керак. Мавсумда икки қаторли агрегатим билан 300 тонна пахта теришни мақсад қилиб қўйдим. Солижон Усмонов, Асқарали Деҳқонов каби механизаторлар ҳам юксак марраларни кўзлаб ишлашмоқда.

Ҳозир биз ишлаётган пахтазорлар тажрибали агроном Абдураҳим Каримов бригадасига қарашли. Бригадамиз бўйича 50 центнердан ҳосил етиштириш мажбуриятини олганмиз. Ана шу юксак маррани эгаллаш учун йил бошидан буён ғўза парваришини намунали ўтказишга ҳаракат қилдик. Ишда мўл, сифатли ҳамда таннархи арзон пахта етиштиришнинг мустаҳкам омили бўлган «Тошкент технологияси»га амал қилиб, барча агротехник тадбирларни механизмлар ёрдамида ўтказдик. Ғўзаларни машинабоп қилиб ўстиришга алоҳида эътибор берилди. Натижада далаларимизда юксак мажбуриятни қоплайдиган даражада ҳосил етилди.

Пахта чамандек очилган далаларда машина теримини бошлаб юбордик. Маълумки, табиат йиғим-теримга қисқа вақт ажратади. Шу сабабли пешона терларимиз эвазига етиштирилган ҳосилнинг бирор мисқолини ҳам нобуд қилмай териб олиш ҳар бир пахтакорнинг муқаддас бурчидир.

Биз теримни ипатоволиклар методи асосида дала — бункер — тележка — пункт конвейерини жорий қилган ҳолда ташкил этганмиз. Ҳар бир терим агрегатига 2 та тележка ва бир транспорт трактори бириктирилган. Ремонтчилар зарур эҳтиёт қисмлар билан таъминланган ҳолда машиналар ишидан доим хабардор бўлиб туришибди. Шийпонда иссиқ овқат, мева-чева, дам олиш жойлари ташкил этилганлиги туфайли ишимиз унумли бўляпти. Мен кунига 6—8 тонна пахта теряпман. Кун сайин кўрсаткични ошириб мавсумда 300 тоннадан зиёд пахта теришга албатта эришаман.

ФАКТЛАР... РАҚАМЛАР...

Юбилей йилида республикамиз пахта далаларида 35 мингтадан кўпроқ «зангори кема» ишлатилади.

* * *

Терилган пахтани тайёрлов пунктларига етказиб бериш учун 90 минг прицеп ва 38 мингта транспорт тракторидан фойдаланилади.

* * *

3230 та терим-транспорт отрядига бирлашган бошқа кўплаб машина-механизмлар ишлайди.

* * *

10 мингтадан кўпроқ кўсак териш машинаси, 5,5 минг пахта ортгич ва йиғим-теримда ишлатиладиган бошқа техника воситаларидан фойдаланилади.

* * *

Ҳамма жойда пахта териш ва топшириш сифати устидан назорат таъминланади.

* * *

Илғор механик-ҳайдовчилар мавсумда 250—300 тоннадан пахта теришга сўз бердилар.

* * *

Кўплаб оилавий терим экипажлари 1000 тоннадан 2500 тоннагача пахта териш мажбуриятини олдилар.

АЪЛО НАВ ИПАК ПАХТА УЧУН

90 ПРОЦЕНТИ — «ЗАНГОРИ КЕМА»ЛАРДА

Совхозимиз чўл бағрида ташкил этилган хўжаликлардан бири. Ипак пахта етиштиришга ихтисослаштириляпти. Бу йил давлатга 6000 тонна чўл дурдонаси етказиб берамиз. Ялпи ҳосилнинг 65 процентини енгил саноат учун қимматбаҳо хом ашё ҳисобланган ингичка толали пахта ташкил этади.

1982 йилда ҳосилнинг 90 процентини «зангори кема»ларда териб оламиз. Қолган 10 процентини совхозимизнинг ишчи-хизматчилари ўз оила аъзолари билан йиғиб-териб берадилар. Теримда четдан ёрдамчилар олмаймиз.

Совхозимизда пахта йиғим-терими кун сайин кучайтириляпти. Илғор бригадаларимиз кунига йиллик планнинг 6—7 процентини миқдорида юқори сифатли пахта тайёрлаяпти. Бу йил терим ўтган йилдагидан анча олдин бошланди. Ишчи кучлари, техника воситаларини дала ишларига тўла сафарбар этган, социалистик мусобақани соат сайин кучайтираётган Хуррам Олломуродов, Нормурод Холмирзаев, Парда Норқобилов, Шотўра Нормўминов, Йўлдош Алиқуловлар бошлиқ бригадалар тобора йиллик марра сари яқинлашмоқдалар. Бу бригадаларда планнинг узоғи билан 20 сентябргача бажарилишини таъминлаш кўзда тутилмоқда. Совхозимиз бўйича ҳам йиллик пахта тайёрлаш планини сентябрь ойи охиригача, социалистик мажбуриятимизни эса 10 октябргача бажарамиз!

34 та терим машинасига 68 та механик-ҳайдовчи бириктдик. Ҳар эҳтимолга қарши яна 10 та механик-ҳайдовчини машиналарни бошқаришга шайлаб қўйдик.

Навнинг юқори бўлишини таъминлаш учун терилган пахтани пешма-пеш тайёрлов пунктига етказиб бериш биринчи даражали аҳамиятга эгадир. Пахта қанча кўп терилмасин, шу куннинг ўзида 64 та трактор тележкаси, 83 та прицепда пунктга жўнатилади.

Шу кунга қадар хўжалигимиз бўйича йиллик пахта тайёрлаш плани 30 процентга яқин бажарилди. Кунига 3 процентдан пахта жўнатяпмиз. Юқорида айтиб ўтганимиздек, суръатни 7 процентга кўтармоғимиз, ундан ҳам оширмоғимиз керак.

Кун тартибига қўйилган масала нечоғли муҳим эканлигини механик-ҳайдовчиларимиз, теримчиларимизга айтдик. Улар 20—25 иш кунида йиғим-теримни тугаллашга сўз бердилар. Теримда оилавий экипажлар намуна кўрсатиб меҳнат қилмоқдалар. Х. Қобилов, Т. Мўминов каби механизаторларимиз ўз фарзандларини ёнга олиб, графикни ортиғи билан бажармоқдалар. Ҳар экипаж мавсумда 600—700 тоннадан аъло сифат пахта териш мажбуриятини олди.

Хўжалигимизда машиналарни тинимсиз ишлатиб, теримда юксак кўрсаткичларга эришаётган механик-ҳайдовчилар сони кўпайяпти. 300—350 тонначи механизаторлардан Э. Худойбердиев, Р. Абдураҳмонов, Х. Азимов, Р. Бердиев, Х. Хидировларнинг ҳар бири кунига машиналар бункеридан 8—10 тоннадан пахта тўкмоқдалар. Аммо бу чегара эмас. Борлиқ ҳосилни йигирма-йигирма беш иш кунида саранжом-саришталаб олмоқ учун илғорлар тажрибасини кенг оммалаштирмоғимиз, машиналарнинг кунлик иш унумини 14—15 тоннага кўтармоғимиз керак. Бунинг учун ҳамма шарт-шароитлар ва имкониятлар бор.

Ингичка толали пахта хусусида алоҳида тўхталиб ўтмоқчимиз. 800 гектар майдонда пахтанинг ана шу навини ўстирдик. Гектаридан камида 40 центнердан хирмон кўтариш ниятидамиз. Ёз ойларида сув камчил бўлди. Лекин астойдил меҳнат, техника қудрати билан сув танқислигини енгдик. Бугун шуни қувонч билан айтамизки, қирқ центнерлик ҳосил маррасини эгаллабгина қолмасдан, ундан ҳам кўпроқ ипак пахта тайёрлаймиз. Ҳосилнинг ҳаммасини юқори сортга топширамиз.

Ипак пахта теримини машиналаштиришда ҳам катта ютуқларга эришдик. Бу борадаги консерваторлик кўринишларига барҳам бердик. Тўғри, ингичка толали пахта ғўзасини дефолиация қилиш бир оз кечроқ ўтказилди. Технология шуни талаб қилди. Лекин бундан чўчийдиган жойимиз йўқ. Эрта-индин барг тўла тўкилади. Машиналарни ёппасига ишга тушириб, графикларнинг ортиғи билан бажарилишига эришамиз. Ипак пахтанинг толаси нечоғли қимматли бўлса, уруғининг қиммати ундан ҳам юқоридир. Чунки совхозимиз келгусида фақат шундай нав пахта етиштиришга ихтисослаштирилади. Шундай экан, аъло нав уруғлиқ пахта тайёрлашни ҳам биринчи ўринга қўймоғимиз керак.

Биз ингичка толали уруғлик пахтани теришга энг тажрибали теримчиларни ажратдик. Уларнинг унумли ишлашлари учун ҳамма шароитларни яратиб бердик. Теримчиларнинг терган пахтаси пайкалларда қабул қилиб олиняпти. Ҳар соатда ким қанча пахта терганини эълон қилиб борияпти. Пахта махсус жиҳозланган тележкаларда пунктга жўнатиляпти. Теримчиларнинг кунлик ишига кечқурун якун ясалиб, илғорлар беш кунлик охирида мукофотланяпти. Бунда пахтанинг тоза терилиши, эгатлар орасига тўкилмаслиги, хас-чўп билан ифлослантирилмаслиги, хом пахтанинг терилишига йўл қўйилмаслиги, графикларнинг бажарилиши эътиборга олиняпти. Майрам Қобилова, Норхол Бекназарова, Мингнор Ҳасанова, Ҳилол Эшимова, Ойшаҳар Олломуродова каби теримчиларимизнинг ҳар бири 140-150 килограммдан пахта териб, ҳамманинг ҳурматига сазовор бўляпти.

Шуни ҳам айтиш керакки, бу йил кўпминг килограммчи теримчилар сони ўтган йилги мавсумдагига нисбатан 25 процент кўпайди. Совхозимиз территориясида истиқомат қилаётган кишиларнинг ҳаммалари этак боғлаб теримга отландилар. Теримчилар, механик-ҳайдовчилар, транспорт ходимлари, пахта топширувчилар орасида меҳнат интизоми намунали йўлга қўйилди. Ҳеч ким ишга кеч чиқмайди, теримдан эрта қайтмайди. Теримчилар сафида норма бажармовчилар йўқ. Аксинча, бир кунда бир ярим — икки кунлик графикка тенг пахта тераётганлар сони ортиб боряпти.

Биз оқ пахтани ҳам, ипак пахтани ҳам кўз қорачиғидек асраш, тезроқ йиғиб-териб олиш, сифатнинг аъло даражада бўлиши учун қўлимиздан келган ҳамма чорани кўрамиз. Она-Ватанга 6 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш ҳақидаги социалистик мажбуриятимизни 10 октябргача шараф билан бажариб, СССРнинг шонли 60 йиллик юбилейини муносиб туҳфалар билан кутиб оламиз.

Н. ЭШМАМАТОВ,
Қумқўрғон районидаги қўриқ «Пахтакор» совхози директори.
Н. ҚУРБОНОВ,
партия комитети секретари.
С. ОТАМУРОДОВ,
бош агроном.
Қ. ХУШБОҚОВ,
бош инженер.

ФОТОПРОПАГАНДА—БУГУН ВА ЭРТАГА

Актуал мавзуда

[illegible] …сида қисқача гапирадиган бўлсак, бу фотолабораториялар ва студиялар тарқоқлиги ва турли идораларга қарашлигидир, ишлаб чиқарилаётган фотомаҳсулотни маълум мақсадни кўзлаб [illegible]

[illegible] …лама кўрсатиш керак.

Ишнинг бундай йўналиши тегишли ташкилий структура бўлишини талаб қилганлиги ҳам тушунарлидир. Юксак унумли фототехнологик ускуналар билан жиҳозланган кучли ишлаб чи- [illegible]

[illegible] …ринчи марта пропаганда системасига кенг ва актив жорий этиляпти. Яқин келажакда иттифоқдош республикалар билан ҳамда чет мамлакатларда Ўзбекистон кунларини ўтказишда стационар ва кўчма алмашина- [illegible]

А. АВАЗОВ,
ЎзТАГ фотохроникаси бош редактори.

ЎЗБЕКИСТОНДА КЎПМИЛЛАТЛИ СОВЕТ АДАБИЁТИ ФЕСТИВАЛИ
СССР 60
1982

ҚАРДОШ АДАБИЁТЛАР БАЙРАМИ

Телефонда Қорақалпоғистон АССР Ёзувчилар союзи правлениесининг раиси Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофоти лауреати Тўлапберган ҚАЙПБЕРГАНОВ:

Қорақалпоқ диёрида катта шодиёна. Совет адабиётининг 50 дан ортиқ намояндаси автоном республикамизга ташриф буюрган. Улар бепоён мамлакатимиз — ССР Иттифоқи ташкил этилганлигининг қутлуғ 60 йиллигига бағишланган кўпмиллатли совет адабиёти фестивали иштирокчиларининг бир қисмидир. СССР Ёзувчилар союзи ва Ўзбекистон ССР Ёзувчилар союзи ҳамкорликда ўтказаётган бу фестиваль Самарқанд ва Фарғонада, кейинчалик Ўзбекистон пойтахтида давом этади. Маълумки, шу йил баҳорда СССР Ёзувчилар союзининг ўзбек адабиёти комиссияси қорақалпоқ прозасининг ҳозирги аҳволи ва уни ривожлантириш тенденцияларига доир масалаларни кенг муҳокама қилган эди. Муҳокамада Анатолий Сафронов, Зоя Кедрина, Сергей Северцев, Сарвар Азимов, Михаил Пархоменко, Олег Шестинский сингари қатор таниқли адиблар, шоирлар ва мунаққидлар иштирок этган, адабиётимизнинг ютуқ ва камчиликлари ҳақида самимий ва жиддий фикр-мулоҳазалар айтишган. Бу муҳокама қорақалпоқ адабиёти учун жиддий имтиҳон бўлганди. Юксак талабчанлик руҳида ўтган ўша мажлисда Ўзбекистон ССР Ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари С. О. Азимов сентябрда Қорақалпоғистон АССРда Совет адабиёти кунлари ўтажагини маълум қилган, мажлисдаги мунозаралар қорақалпоқ диёрида давом этажагига умид билдирган эди. Мана, қорақалпоқ диёрида адабиёт байрами бошланди.

Кўпмиллатли совет адабиёти фестивали қатнашчилари ҳозирги замон адабиётининг асосий масалаларига бағишланган баҳс ва мунозаралар, илмий-ижодий конференциялар ўтказиш билан чекланиб қолишмайди. Фестиваль қатнашчилари ишчилар, колхозчилар, қурувчилар билан учрашишади. Уларнинг ҳаёти билан яқиндан танишадилар. Қорақалпоғистон АССРга келган совет адабиёти фестивали қатнашчилари асосан уч группага бўлинган ҳолда турли районларга йўл олишади. Биринчи группага таниқли таржимон ва адабиётшунос Ю. Суровцев бошчилик қилади. Бу группа Беруний ва Элликқалъа районларида бўлади, «оқ олтин» ижодкорлари билан ижодий учрашувлар ўтказади. Йирик олима, адабиётшунос З. Кедрина бошчилигидаги иккинчи группа Хўжайли райони меҳнаткашларининг меҳмони бўлади. Мўйноқ балиқчилари ҳузурига борадиган, уларнинг ажойиб ишлари билан яқиндан танишадиган учинчи группадаги ижодкорларга адиб В. Костров бошчилик қилади.

18 сентябрь куни Нукусда адабиёт байрами қатнашчилари иштирокида катта мушоира бўлади. Мушоирадан тушган маблағ эса Тинчлик фондига ўтказилади.

Илғор анъаналар, тажрибалардан баҳраманд қорақалпоқ адибларининг энг яхши, етук асарлари бугунги кунда Иттифоқ миқёсига чиқмоқда. Табиийки бунда қардош халқлар адабиётининг таъсири катта. Москвалик ҳамкасбларимиз ҳамиша қорақалпоқ адибларининг ютуқ ва камчиликларини жиддий кузатиб боришади, қимматли маслаҳатлар беришади. Бундан илҳомланган адибларимиз эса замонамизнинг долзарб масалаларини бадиий таҳлил этишга уринишмоқда ва муайян ютуқларни қўлга киритишмоқда. Шу маънода кўп миллатли совет адабиёти фестивалининг Қорақалпоғистон АССРда бошланиши эътиборга сазовордир. Бизнинг диёримизда ҳали бундай йирик адабий анжуман ўтказилмаган эди. Қардош республикалар адабиёти вакилларининг бу йирик анжумани адабий алоқалар равнақига ҳам катта ҳисса бўлиб қўшилади. Фестиваль чоғи меҳмонларимиз республика меҳнаткашлари ҳаёти билан яқиндан танишадилар, табиийки, бу уларда янгидан-янги ижодий режалар туғдиради. Улуғвор ишларни амалга ошираётган юртдошларимиз ҳаёти уларнинг янги асарларида ўз аксини топади. Фестиваль кунлари биз — адиблар ҳаётий ва ижодий тажрибаларимизни, кузатишларимизни, ижодий режаларимизни ўртоқлашамиз. Шубҳасиз кўпмиллатли совет адабиёти фестивали катта адабиёт байрамига айланиб кетади.

«Тошкентнинг олтин кузи» Бутуниттифоқ санъат фестивали қатнашчиси Грузия ССР давлат «Руставн» қўшиқ ва рақс ансамбли санъаткорлари ажойиб рақс ва қўшиқлари билан жиззахлик меҳнаткашларни янги-янги меҳнат зафарлари сари илҳомлантирмоқдалар.

Суратда: ансамбль раққосалари рақс ижро этишмоқда.

С. Маҳкамов ва Л. Гусейнов фотоси.

БУТУНИТТИФОҚ САНЪАТ ФЕСТИВАЛИ «ТОШКЕНТНИНГ ОЛТИН КУЗИ»

ДЎСТЛИК МАРШРУТЛАРИ

Дўстлик маршрутлари, мамлакатимиз кўп миллатли санъати билан учрашув маршрутлари бутун Ўзбекистон бўйлаб ўтмоқда. «Тошкентнинг олтин кузи» Бутуниттифоқ санъат фестивали қайси маршрутдан ўтмасин, унинг меҳнат билан санъатнинг бирлигидан иборат ўзига хос фазилати бор. Қўшиқ бинокорга, пахтакорга, металлургга ёрдам беради. Меҳнатнинг яхши якунлари эса янги қўшиқ тўқишга ёрдам қилади.

— Қадимий ўлкада биз кўрган нарсаларнинг ҳаммаси хотирамизда абадий сақланиб қолади, — деди Арманистон ССР давлат рақс ансамблининг бадиий раҳбари ва бош балетмейстери, Арманистон ССР халқ артисти Вануш Ҳанамерян. — Программамизнинг янги номери Беруний райони деҳқонларига, Қорақалпоғистон меҳнатчиларига бизнинг туҳфамиз бўлади.

Литва ССР давлат академик «Летува» ансамбли мирзачўлликларга «Андижон полькаси» рақсини совға қилдилар. Бадиий коллективнинг концерти ана шу рақс билан бошланди.

Тошкентдаги Я. М. Свердлов номли концерт зали, Чирчиқ шаҳридаги химиклар маданият саройи, соҳибкорлар ўлкаси — Булунғурдаги маданият уйи, Навоий химия комбинати цехларининг қизил бурчаклари, Туямўйин гидроузели қурилиши, Янгиер шаҳридаги «Строитель» маданият уйи — олтин куз фаслида Ўзбекистон диёрига келган Бутуниттифоқ санъат фестивали дўстлик маршрутларининг пунктларидир. Санъат байрами давом этмоқда. (ЎзТАГ).

СЎЗ — ФЕСТИВАЛЬ ҚАТНАШЧИЛАРИГА

ЯГОНА ОИЛАДА

Қулбиби МАДЕМИЛОВА,

Қирғизистон ССР халқ артисти, Қирғизистон ССР давлат рақс ансамбли бадиий раҳбари ва бош балетмейстери

«Тошкентнинг олтин кузи» Бутуниттифоқ санъат фестивали ҳақиқатан ҳам Ўзбекистоннинг энг дилрабо, тўкин-сочин олтин фаслида ўтмоқда. Мева-чевалар ғарқ пишган, асал қовунларнинг тилими тилни ёради. «Оқ олтин» хирмонлари кун сайин кўкка бўй чўзаётир. Бу йил мамлакатимиз халқлари ҳаётида алоҳида ўрин тутади, яъни халқларимиз ССР Иттифоқи ташкил этилганлигининг қутлуғ олтмиш йиллик тўйини кенг нишонлайди. Ҳозир бепоён мамлакатимизнинг қаерида бўлманг, ишчилар, қурувчилар, колхозчилар ана шу тантанага муносиб армуғон ҳозирлаш учун фидокорона меҳнат қилаётганлигини кўрасиз, замондошларимизнинг шижоатини, меҳнат жасоратини кўриб, қалбингиз фахр-ифтихор ҳиссига тўлади. Биз Фарғона водийсида, аниқроғи, Наманган областида бўлганимизда ҳам шундай катта меҳнат сурурини кўрдик. Область пахтакорлари улкан «оқ олтин» хирмонини бунёд этиш йўлида тонгни шомга улаб, ғайрат билан меҳнат қилишмоқда. Биз бир неча кун область драма театри биносида катта концерт намойиш этдик. Задарё район меҳнаткашлари билан учрашдик. Сафаримизнинг ҳар бир куни сермазмун таассуротларга бой кечмоқда.

Мароқли учрашувлар

Атой ТАРГАКОВ,

Қозоғистон ССР Давлат хизмат кўрсатган ашула ва рақс ансамбли директори

«Тошкентнинг олтин кузи» Бутуниттифоқ санъат фестивали маданий ҳаётимизда ёрқин из қолдираётир. Барча республикалардан келган номдор санъат коллективлари қатори бу санъат байрамида иштирок этаётганлигимиздан беҳад мамнунмиз. Бизнинг ашула ва рақс ансамблимиз бундан 27 йил муқаддам ташкил топган. У мамлакатимиз пойтахтида ўтказилган Жаҳон ёшлари ва студентларининг VI фестивалида, икки йил муқаддам эса Корк шаҳрида (Ирландия) бўлиб ўтган халқаро XXVII ашула ва рақс конкурсида лауреат бўлди. Табиийки, бу муваффақиятлар коллективимизни янада янги ютуқлар сари илҳомлантирди.

Биз «Тошкентнинг олтин кузи» Бутуниттифоқ санъат фестивалига алоҳида ҳозирлик кўриб келгандик. Ўзбекистонда турли миллат вакиллари истиқомат қилади. Биз ҳам репертуаримиз сермазмун ва бой, ранг-баранг бўлишига алоҳида эътибор бердик. Ўзбек, рус, қирғиз, эстон, украин ва бошқа қардош халқларнинг, шунингдек, чет эл халқларининг энг яхши қўшиқларидан муносиб гулдаста тайёрладик ва бу қўшиқлар гулдастамиз томошабинларимизга манзур бўлаётганлигидан хурсандмиз. Биз аввал ҳам Ўзбекистонда бир неча маротаба бўлганмиз, лекин қисқа давр ичида республика пойтахтидаги, бошқа шаҳарлардаги ва қишлоқлардаги юксалишни кўриб қувондик. Фарғона область меҳнаткашлари билан бўлган учрашувларимиз мароқли, савол-жавобларга бой кечди. Биз областнинг қатор шаҳарларида бўлдик. Санъат байрами кишиларда катта иштиёқ уйғотганлигини кўрдик. «Тошкентнинг олтин кузи» Бутуниттифоқ санъат фестивали ҳар йили зўр муваффақият билан ўтишига шубҳа қилмаймиз.

Редактор ўринбосари
Б. ЮСУПОВ.

СПОРТ

ҒОЛИБЛАРНИ ШАРАФЛАШ

Бугун Тошкентдаги «Пахтакор» марказий стадионида Бутуниттифоқ III ёшлар спорт ўйинлари якунларига бағишланган спорт байрами ўтказилади.

Маълумки, келаси йили совет спортчилари Лос-Анжелесда ўтказиладиган Олимпиада ўйинларига тайёргарликнинг муҳим босқичи ҳисобланган СССР халқлари VIII спартакиадаси баҳсларида куч синашадилар. Ана шу спорт имтиҳонидан муваффақиятли ўтишга астойдил шайланаётган республикамиз ёшлари машқларга зўр бермоқдалар.

Мамлакатимизнинг турли шаҳарларида спортнинг 32 тури бўйича ўтказилган Бутуниттифоқ III ёшлар спорт ўйинларида ўзбекистонлик йигит-қизлар мавқеларини бироз мустаҳкамлашди. Чунончи, республика терма командаси бу сафар бир поғона юқорига кўтарилиб, еттинчи ўринни эгаллади. Спортчиларимиз тўққизта олтин ҳамда ўн тўрттадан кумуш ва бронза медалларини қўлга киритдилар. Спортнинг чим хоккей, бокс, кураш, оғир атлетика, велопойга, бадиий гимнастика турлари бўйича кўрсатилган натижалар мухлисларни мамнун этди. Чунончи, иқтидорли бадиий гимнастикачи Венера Зарипова ёшлар ўйинларининг мутлақ чемпиони номига сазовор бўлди. 188,7 километрли масофага ўтказилган группа пойгасида маҳорат кўрсатиб, мутахассислар назарига тушган велосипедчимиз Сергей Воронин эса халқаро мусобақаларда ҳам мухлислар олқишига сазовор бўлди.

Чим хоккей командаси қизлари эса биринчи ўринни эгаллаб, спортнинг мазкур турига Ўзбекистонда асос солинганлигини амалда кўрсатдилар. Оғир атлетикачилар В. Богуцкий билан Н. Муҳамадёровлар халқаро классдаги спорт мастери талабини бажаришган бўлса, А. Семёнов жаҳон рекордини янгилади.

Бугун «Пахтакор» марказий стадионида Бутуниттифоқ III ёшлар спорт ўйинлари иштирокчилари саф тортадилар. Мухлислар Ўзбекистон терма командасининг мавқеини мустаҳкамлашга ўзининг муносиб ҳиссасини қўшган умидли ёшларни олқишлаш учун стадионга келадилар. Ёшлар ўйинларининг иштирокчилари СССР халқлари VIII спартакиадасига номзодлардан иборат Ўзбекистон терма командасига эстафета байроғини топширадилар. Шундан кейин оммавий мусобақалар, кўргазмали чиқишлар уюштирилади. Спорт байрами иккинчи лига ва Ўзбекистон чемпионати иштирокчиларидан тузилган команда билан «Пахтакор» командаси ўринбосарлари ўртасидаги учрашув билан якунланади.

ЎРИНЛАР ВА СОВРИНЛАР

● ФУТБОЛ. Европа кубоклари учун учрашувлар бошланди. Пойтахт спартакчилари УЕФА кубоги учун курашда «Арсенал» (Лондон) командасини қабул қилиб, 3:2 ҳисобида ғалабага эришдилар.

Биринчи лига коллективлари ўртасида 33-тур ўйинлари ўтказилди. «Искра» (Смоленск) — «Звезда» (Жиззах) командалари ўртасидаги ўйин 4:4 ҳисобида якунланди.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МОСКВА-I. 9.00 — Время. 9.40 — Горнчилар, қаердасиз! 10.25 — Тугалланмаган дарс. Бадиий фильм. 1-серия. 11.30 — Ҳужжатли фильм. 11.50 — Концерт. 12.35 — Ҳужжатли фильм. 13.25 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Дўстлар экрани. 16.15 — Стол тенниси бўйича Европа лигаси биринчилиги. СССР — Италия. 16.55 — Концерт. 17.10 — Кинопрограмма. 17.45 — Ватан қуёши остида. 18.30 — Фан оламида. 19.00 — Расмларда қуёш акси бор. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Кўрик-конкурс. 20.00 — Футбол. Грассхопперс (Швейцария) — Динамо (Киев). 21.30 — Время. 22.05 — Музикали фильм. 23.30 — Дунё воқеалари. 23.45 — Ҳужжатли фильм.

МОСКВА-II. 9.00 — Гимнастика. 9.20 — Илмий-оммабоп фильм. 9.35 ва 10.45 — Табиатшунослик. 9.55 — Илмий-оммабоп фильм. 10.15 ва 13.40 — Испан тили. 11.05 — Ҳунар-техника билим юртларининг ўқувчиларига. 11.35 ва 12.45 — Зоология. 12.00 — Оналар мактаби. 12.30 — Илмий-оммабоп фильм. 13.10 — Қадимий шарқ санъати. 14.10 — Вс. Иванов. «Бронепоезд 14-69». 14.55 — Илиқ куз қуёши. Бадиий фильм. 16.15 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.45 — Ҳужжатли фильмлар. 19.55 — Биргаликда аҳил оиламиз. 20.30 — Хайрли тун, кичкинтойлар. 20.45 — Сиз бунга қодирсиз. 21.30 — Время. 22.05 — Тугалланмаган дарс. Бадиий фильм. 2-серия.

ТОШКЕНТ-I. 11.30 — Ҳужжатли фильм. 12.00 — До-ре-ми-фа-соль. 12.30 — Зоология. 13.00 — Мафтункор бахт юлдузи. Бадиий фильм. 2-серия. 18.00 — Ёшларнинг Бутуниттифоқ III спорт ўйинларида Ўзбекистон делегацияси чиқишларининг якунларига бағишланган спорт байрами. 19.00 — Фан уфқлари. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ягона оилада. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Хирмонингизга барака. 22.25 — Отасизлик. Бадиий фильм. 23.55 — Янгиликлар.

ТОШКЕНТ-II. 18.10 — Ақлли буюмлар. Бадиий фильм. 1-серия. 19.15 — Ижтимоий фан сектори. 19.45 — Реклама. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Ўқитувчилар учун консультация. 20.50 — Ҳужжатли фильм. 21.30 — Москва-II.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Классик куйлар. 9.30 — Халқ талантлари ижро этади. 12.10 — Ўзбекистон ишчиси. 13.00 — Малыши. 14.00 — Табаррук замин. 18.15 — Дутор тароналари. 19.25 — Ёшлик. 20.50 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.00 — Кўп миллатли совет адабиёти фестивали. 21.20 — Чорвадорлар учун концерт. 22.30 — Ўзбек шоираларининг шеърлари билан айтиладиган қўшиқлар.

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ИНСТИТУТИ

1982 йилга қуйидаги ихтисослар бўйича

АСПИРАНТУРАГА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

КУНДУЗГИ ЎҚИШГА: КПСС тарихи, эҳтимоллик назарияси ва математик статистика; экономика, бошқаришни ташкил этиш ва халқ хўжалигини планлаштириш; меҳнатни илмий ташкил этиш ва экономика; статистика; бухгалтерия учёти ва хўжалик фаолиятининг анализи; математик методлар ва иқтисодий тадқиқотларда ҳисоблаш техникасини қўллаш; халқ хўжалигини планлаштириш ва бошқариш; аҳоли яшайдиган жойлар экономикаси ва демография;

СИРТҚИ ЎҚИШГА: эҳтимоллик назарияси ва математик статистика; ҳисоблаш математикаси; КПСС тарихи; сиёсий иқтисод; бошқаришни ташкил этиш ва халқ хўжалигини планлаштириш; моддий-техника таъминоти экономикаси ва планлаштириш; меҳнатни илмий ташкил этиш ва экономика молия, пул муомаласи ва кредит; бухгалтерия учёти ва хўжалик фаолиятининг анализи; математик методлар ва иқтисодий тадқиқотларда ҳисоблаш техникасини қўллаш; халқ хўжалигини планлаштириш ва уни бошқариш; аҳоли яшайдиган жойлар экономикаси ва демография; диалектик ва тарихий материализм; илмий коммунизм назарияси; иқтисодий ва ижтимоий география.

Аспирантурага танлаган ихтисоси бўйича икки йиллик иш стажига эга бўлган кишилар қабул қилинади.

Қабул қилиш ҳақида директор номига ариза ёзилади ва унга қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: илмий доклад (ихтисоси бўйича реферат), олий маълумоти тўғрисидаги дипломнинг нусхаси, зачёт ведомостидан кўчирма, кадрларни ҳисобга олиш шахсий варақаси 4х6 см. ҳажмида фотосурат билан автобиография, иш жойидан характеристика ҳамда меҳнат дафтарчаси.

Паспорт ва диплом шахсан кўрсатилади.

Аспирантурага кирувчилар қуйидаги фанлардан конкурс имтиҳонини топширадилар: ихтисоси бўйича, КПСС тарихи ва чет тилидан (немис, инглиз, француз) **олий ўқув юртлари программаси ҳажмида.**

ҲУЖЖАТЛАР — 15 ОКТЯБРГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Справкалар учун қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Олмазор кўча, 183-уй, 1 — 63-хона.

СССР Савдо министрлиги САВДО РАҲБАР ХОДИМЛАРИ ВА МУТАХАССИСЛАРИ МАЛАКАСИНИ ОШИРИШ ИНСТИТУТИНИНГ

ТОШКЕНТ ФИЛИАЛИ

Меҳнат ва хўжалик қонунчилиги фани бўйича катта ўқитувчи

ВАКАНТ ВАЗИФАСИГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Ариза ва ҳужжатлар филиал директори номига қуйидаги адрес бўйича жўнатилсин: 700173. Тошкент шаҳри, Бобир кўчаси, 3-уй.

«УЗГИПРОВОДХОЗ» ИНСТИТУТИНИНГ ИЛМИЙ-ТАДҚИҚОТ ҚИСМИ

қурилиш материаллари лабораториясининг катта илмий ходими ВАКАНТ ВАЗИФАСИГА

КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Конкурс муддати — эълон чиққан кундан бошлаб бир ой.

Ҳужжатлар директор номига қуйидаги адрес бўйича жўнатилсин: Тошкент шаҳри, У. Юсупов кўчаси, 1-уй.

ИСТЕЪМОЛЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

Узбекистон ССР Госснабининг

«УЗЭЛЕКТРОПРИБОР» БЎЛИНМАСИ

фонд сақловчилар ва истеъмолчиларга 1 октябрдан 20 ОКТЯБРГАЧА инвентаризация ўтказилишини БИЛДИРАДИ

Инвентаризация даврида маҳсулотлар берилмайди.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 16/IX да **Келинлар қўзғолони, 17/IX да Ганг дарёсининг қизи, 18/IX да Шошма, қуёш.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 16/IX да **Тошкентнинг нозанин маликаси,** 17/IX да **Тўйдан олдин томоша, 18/IX да Гулсара.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 16/IX да **Тақдир эшиги,** 18/IX да **Муқаддима.**

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **Цирк санъатининг янги асари «РУСЛАН ВА ЛЮДМИЛА» пантомима-феериясининг хайрлашув гастроллари** (16/IX да соат 17.00 да, 17/IX да соат 10.00, 17.00 да).

●

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА

19 СЕНТЯБРЬ СОАТ 19.00 да

СССР биринчилиги учун олий лиганинг

«ПАХТАКОР» (Тошкент) — «СПАРТАК» (Москва) командалари ўртасида

ФУТБОЛ

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000, Тошкент — П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари—33 06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05; масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05; секретариат — 33-72-83, 32-53-06, 32-54-11; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; коммунистик тарбия — 32-54-29; халқаро ҳаёт — 32-54-14; саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-18; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 32-53-16, 32-53-20, 33-11-49; 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22, стенографистка — 33-73-43; 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 32-54-16; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 6-48-35; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 92-36; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-70-78; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 2-31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94; Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.